

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Hivatalos: Bajcsy-Zs. utca 1. sz. Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: d. u. 8 órától este 6-ig

A békeharc

A világhejzetest változatlanul az a harc jellemzi, amit a békefront erői vívnak a háborús gyújtogatók terveinek megakadályozására. Ez a harc különösen éles formákat ölt Franciaországban, ahol a kormány legyverkezési programja és nyílt háborús politikája a tömegek egyre erősebb ellenállásába ütközik. A Béke és Szabadság Hírcsojainak Kongresszusa megfogalmazta a békefront követeléseit. A kommunista párt szóinkai a parlamentben leleplezték a háborús készülődést szolgáló kormányterveket. Három hete tart a francia vasutasok, bányászok és vasmunkások sztrájkja. A sztrájkolók egyformán harcolnak a francia kormány nyomorpolitikája és a háborús készülődések ellen. Követelik a bérek megjavítását és követelik a hadianyaggyártás és szállítás megszüntetését. Különösen kiélezett a helyzet a sztrájkoló munkások és a kormányhatalom között Párizsban, ahol az autó-, repülőgép- és szerszámgyárak dolgozói vívnak heves küzdelmet jogaikért és a béke ügyéért.

Több-százezer munkás áll sztrájkban és a hangulat a munkásság soraiban olyan, hogy a Force Ouvrière szakadár szakszervezeti csoportja sem mert állásfoglalni a sztrájk ellen.

A kormány katonaságot és rendőrséget vezényelt ki a gyárakhoz és munkásnegyedekbe, páncéltűz és rohamisasok, géppisztolyos katonai osztagok erkölnak a munkásnegyedek utcáin. A kormány utasítást adott a legszigorúbb fellépésre a sztrájkolók ellen, amely sorozatos rendőri brutalitásokra vezetett. Új munkásellenes törvényeket szavaztak meg a parlamentben, a haladó sajtó ezeket a törvényeket „állatlan durva munkásellenes törvényeknek” bélyegezte. A Renault-gyár néhány tucat munkásból álló sztrájkkörsége ellen a kormány hateres fonyi valóságos hadsereget mozgósított tüzérséggel és páncéltűzessel. Ez azonban mind nem elég ugylátszik ahhoz, hogy a francia és amerikai nagytőkések megnyugodjanak.

A munkásság és a békeharc vezetői ellen megtörtént intézkedéseket tesznek, üldözik a béke és haladás híveit, ugyanakkor elnézik, sőt elősegítik a jobboldali terroriszervezetek garázdálkodásait és fegyverkezéseit. De Gaulle tábornok és csoportja soha nem volt olyan aktív, mint ezekben a napokban. A haladó sajtó még a múlt hónapban leleplezte De Gaulle készülő összeesküvéseit. A leleplezés során kitűnt, hogy a kormány számos tagja szoros kapcsolatban tart fenn a diktátorjelölt tábornokkal és bírák, miniszterelnök, aki valamikor De Gaulle tábornok politikai ellenfelei közé tartozott, időközben annyira megbarátko-

A MAGYAR NÉPHEZ!

1950 április 4-én ünnepeljük hazánk felszabadításának 5. évfordulóját. E napon lesz öt éve annak, hogy a dicsőséges szovjet hadsereg a német fasiszták és magyar nyilasok utolsó hordáit is kiverte országunk területéről, s nemzetünk a fasiszta háború szörnyű veszteségei és pusztításai után elindulhatott a népi demokrácia útján a felemelkedés felé.

A magyar dolgozó nép soha nem felejt el, hogy a nagy Szovjetunió verte le kezéről a bilincseket. A magyar nép a hős szovjet hadseregnek köszönheti, hogy a második világháborúban összehomlott magyar nagybirtokosok és nagytőkések népe elnyomó állama, hogy összeomlott a magyar függetlenségét megsemmisítő német fasiszta imperializmus és magyar cinkecsinainak hatalma, hogy hazánk visszanyerte nemzeti függetlenségét. A felszabadító Szovjetunió segítségével tudtuk harcainkat győzelmesen megvívni népi demokráciánk belső ellenségei és a nyugati imperialisták beavatkozási kísérletei ellen. A felszabadító Szovjetunió segítségével tudtuk kivívni és megszilárdítani a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály hatalmát. A felszabadító Szovjetunió segítségével, állandó önzetlen anyagi és erkölcsi támogatásával tudtuk sikeresen befejezni az ország nagy művét s haladunk előre az ötéves terv megvalósításának útján a szocializmus felé. Április 4. az elmúlhatatlan szovjet-magyar barátság ünnepe, a forró szeretet, a hála és a hűség ünnepe a felszabadító Szovjetunió és népünk legjobb barátja, a nagy Sztálin iránt.

Ezen az évfordulón boldogan és büszkén emlékezünk meg azokról a történelmi jelentőségű sikerekről, melyeket a felszabadulás óta eltelt esztendő alatt országunk munkájával, áldozattal és harcaival elért. Dolgozó népünk, a magyar munkásosztály vezetésével a hároméves terv keretében diadalmasan befejezte a fasiszta háború által kifosztott és rombadöntött országunk újjáépítését. Az imperialisták minden „segítség” nélkül a hároméves terv befejezésekor ipari termelésünk több mint 50 százalékkal, dolgozó népünk életszínvonala pedig több, mint 40 százalékkal haladja meg az utolsó békeév színvonalát. A nagyipar, a hitelsszervezet, a közlekedés, a külkereskedelem és a nagykereskedelem a nép kezébe került. A nagybirtokok földjét felosztottuk azok között, akik évszázadokon át művelték. A 10.000 holdak a dolgozó parasztság kezére jutottak. A földreform azonban nem a fatu kapitalista, hanem szocialista fejlődés számára nyitotta meg az utat. Erről tanuskodik közel 2000 mezőgazdasági termelő szövetségünk. Megindult hazánkban a kultúrforradalom: a művelődés, a kultúra nem a volt uralkodó osztályok kiváltsága többé.

Hároméves tervünk sikeres befejezése után megkezdettük ötéves tervünk megvalósítását. Ötéves tervünk véglegesen megszűnteti hazánk elmaradottságát: országunk fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari országgá válik. Ötéves tervünk tovább emeli dolgozó népünk jólétét és kulturális színvonalát és lerakja a szocializmus alapjait hazánkban. Április 4-én megfogadjuk, hogy a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével minden erőnkkel dolgozunk ötéves tervünk sikeres megvalósításáért, a szocializmus felépítéséért.

A felszabadulás óta eltelt öt esztendő alatt megváltozott a munkásosztály, dolgozó népünk viszonya a munkához. Kibontakozott és általánossá válik a munkaverseny mozgalom, megszülettek az első magyar sztahanovisták. Munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk, néphez hű értelmiségünk új embertípust

formál ki: a szocialista ember típusát, aki mindenképp helyezi a nép és a szocializmus ügyét és életét, munkájával példát mutat a többinek.

Jóleső érzéssel, önértéssel és büszkeséggel tekintünk népi demokratikus fejlődésünk első öt esztendejében elért nagy vívmányainkra és eredményeinkre. Az elmúlt öt esztendő megmutatta, hogy munkásosztályunk, dolgozó népünk a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével le tudja küzdeni a legnagyobb nehézségeket is, ha bátran szembe néz és szembe száll velük. Április 4-én megfogadjuk, hogy még szilárdabban és még egységesebben tömörülünk minden eddigi győzelemünk legfőbb szervezője, minden jövőnd sikerünk legfőbb záloga, a Magyar Dolgozók Pártja köré.

Felszabadulásunk 5. évfordulóján megfogadjuk, hogy a Magyar Népköztársaság még szilárdabb bástyája lesz annak a nagy nemzetközi békefrontnak, amelyet a felszabadító Szovjetunió és a békeszerető népek lángeszű vezére: a szeretett Sztálin vezet. Felszabadulásunk 5. évfordulóján harcosszolidaritásunkat fejezzük ki a népi demokrácia országai, a nyugati imperialista országok békemozgalmai, a gyarmati népek szabadságharcjai, elsősorban a most felszabadult Kínai Népköztársaság hős népe iránt. Megfogadjuk, hogy fokozzuk éberségünket a munkásosztály, a dolgozó nép ellenségeivel szemben s kiméletlenül leleplezzük és ártalmatlanná tesszük az imperialista háborús uszítók kémcit és ügynökeit.

1945 április 4. — hazánk felszabadulásának napja — a legnagyobb fordulat országunk életében. Ez a nap mindörökké lezárta a feudális és kapitalista kizsákmányolás és az elnyomás szörnyű korszakát, megnyitotta az utat a dolgozó nép felszabadulása, a kapitalizmus szétzúzása, a szocializmus felépítése számára. Ezen a napon nyílt meg a lehetőség annak, hogy dolgozó népünk a népek élvonalába kerüljön — azoknak a népeknek sorába, amelyek a nagy Szovjetunió vezetésével és példája nyomán a szocializmust építik. E nap dicsőséges fénybe ragyogja utunkat és világítani fog messze századokban.

Április 4. legnagyobb nemzeti ünnepünk. Felhívunk minden magyar dolgozót: tegyenek meg mindent a legnagyobb ünnepünk méltó megünneplésére. A magyar dolgozó nép, élen kiállva vezetőjével, a munkásosztállyal, ezt a napot a munka frontján elért újabb teljesítményekkel ünnepi. A munkás a gyárakban, a dolgozó paraszt az éke szarvánál, a haladó értelmiség a laboratóriumokban lelkes munkaversenyben áll, hogy népünk gazdasági és kulturális színvonalának újabb eredményeivel semelje a nap jelentőségét. Legyen ez a nap a megemlékezés és felszabadítónk, a hatalmas Szovjetunió iránt megnyilvánuló hála mellett a teremtő szocialista építés napja, új sikerek, új győzelmek kiinduló pontja.

A kormánybizottság nevében:

RÁKOSI MÁTYÁS elnök

Apró Antal, Balogh István, Bereczky Albert, Csók István, Dörvas József, Dobi István, Erdei Ferenc, Farkas Mihály, Gergely Sándor, Gerő Ernő, Illés Gyula, Jóbóru Magda, Kádár János, Kisfaludi-Strobl Zsigmond, Losonczy Géza, Major Tamás, Marosán György, Mihályfi Ernő, Muszka Imre, Nagy Dániel, Pányi Ferencné, Pozsonyi Zoltán, Récai József, Rusznyák István, Szakasits Árpád, Szűcs Lajos, Tóth III. János, Vető Lajos.

zott a diktátorjelölt politikai elgondolásaival, hogy a tábornok kormánylistáján mint külügyminiszter szerepelt. A francia munkások nagy tömegei a Confederation Generale du Travail (Általános Munkásszövetség) soraiban harcolnak. Ez a szervezet több mint ötmillió tagot számlál és a békéért és szabadságért folyó harc hatal-

mas hadseregét jelenti, a legnagyobb erőt, amivel a háborús uszítóknak számolniuk kell. A munkásság szilárdan állja a harcot a békéért és Franciaország felszabadításáért az amerikai befolyás alól. A kormány pedig mind szorosabbra fűzi az amerikai nagytőkével való kapcsolatokat és szolgáiban követi az amerikai imperialisták há-

borús politikáját. Franciaország kormánya feladta az ország politikai önállóságával együtt gazdasági önállóságát is és kényre-kedvre kiszolgáltatja a francia népet az amerikai imperialistáknak. A francia dolgozók sorsának jobb-rafordulásáért vívott küzdelem szorosan összekapcsolódik a háborús uszítók és a szolgálatuk-

ban álló kormány elleni küzdelemmel. Nem véletlen az összefüggés a francia munkások sztrájkmozgalma és a béketábor harca között, hanem törvényszerű, de természetesen nemcsak Franciaországban van így, hanem az egész világon mindentűt, ahol az imperialisták szolgálatában álló kormányok vezetnek az ország ügyeit.

Az új világ, a szocializmus felépítése az építőiparban is új módszereket kíván meg

Értékes felszólalások a MÉMOSZ konferenciáján

Közvetlenül a hároméves terv befejezése előtt jelent meg a Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának határozata, amely feltárta az építőipar hibáit és meghatározta a további feladatokat, azaz az utat, amelyen az építőipar vezetőinek és az építőmunkások szakszervezetének, a MÉMOSZ-nak haladnia kell. A Párt határozata után hozott határozatot a Magyar Népköztársaság minisztertanácsa az építőipar feladatairól és megjelölte azokat a teendőket, amelyek segítségével az építőipar területén meglévő hibákat kiküszöbölhetik. Az építőipar 480 kiváló dolgozója, sztahanovisták, elmunkások, műszaki értelmiségiek most országos konferenciára gyűltek össze a vasipari dolgozók szakszervezetének vörös és nemzetiszínű zászlókkal feldíszített termében, hogy megtárgyalják mit tett a MÉMOSZ a politikai bizottság és a minisztertanács határozatainak végrehajtásáért. A konferencián az építőmunkások és kiváló sztahanovisták mellett megjelent Gerő Ernő államminiszter, Kádár János belügyminiszter, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettesei, Kovács István, a nagybudapesti pártbizottság titkára, Apró Anjal, a SZOT főtitkára, Bebrits Lajos közlekedési és postaügyi miniszter, Sándor László építésügyi miniszter, Rónai Sándor külkereskedelmi miniszter.

Török János üdvözlő szavai után befejezték a konferencia első ülésszakát.

A jelenlévők lelkes tapssal és percekig tartó eljenzéssel választották meg a konferencia disztribúciós bizottságát, amelynek elnöke Rákosi Mátyást, a magyar dolgozó nép forrón szeretett vezérét.

Ezután Török János a MÉMOSZ főtitkára mondtó megnyitó beszédet. Az építőmunkások tudatában vannak, hogy mit köszönhetnek a nagy Szovjetunióknak és a nagy Sztálinnak. Azt is tudják, hogy mindazt, amit a felszabadulás után elértünk, hogy a munkanélküliség szörnyűségétől az építőmunkások megszabadultak, életük szebb és boldogabb lett, ezt az MDP-nek és forrón szeretett Rákosi Mátyásnak köszönhetjük.

A megnyitó beszéd után Reszegi Ferenc, a MÉMOSZ főtitkárhelyettese mondtó referenciát. Közölte, hogy a Magyar Dolgozók Pártjának, Rákosi Mátyásnak, az építőipar dolgozóinak, a MÉMOSZ-nak nyújtó segítségért, a kommunista bírálóknak, önművelésért, majd ismertette az MDP Politikai Bizottságának a MÉMOSZ munkájára vonatkozó határozatának pontjait, amelyek rámutatnak a hibákra és fegyvertékességekre.

A fennálló nehézségek legyőzésének legfontosabb előfeltétele — mondotta — a pártos munkák, a Párt és Rákosi elvtárs, a Szovjetunió és Sztálin elvtárs vezetése, a szocialista hazaszeretete és a nemzetközi proletárvárosi hárszere való nevelés. A szakszervezeti munka megjavítása lehetetlen másként, mint a Párt irányításával, a Párt politikájának következetes alkalmazásával és megszeretettetésével.

Ezután Reszegi Ferenc a termelési bizottságok szervezéséről és az ezek segítségével elért eredményekről beszélt, majd így folytatta:

— A magyar építőipar előtt soha nem látott perspektívák állnak. Soha annyi gép nem volt az építőiparban, mint az utóbbi esz-

tendőben. Építőipari kormányzatunk tervai szerint ez évben még több gépet kapunk, elsősorban a nehéz fizikai munkát követelő munkafolyamatok, akarjuk gépi erővel végezni.

Az építőipari újításokról szólva hangsúlyozta, hogy az újító és észszerűsítő tevékenységet mozgalmammá kell fejleszteni. Az elmúlt év végéig közel 7000 építőipari újítás érkezett, amelyek közül több, mint 2700-at fogadtak el. Az elfogadott újításokkal több mint 32 millió forint az évi megtakarítás. A sztahanovista munkamódszerek az építőiparban lassan terjedtek. Döntő lökést Sztálin elvtárs születésnapja, a sztálini munkafelajánlás adott.

Ezután arról beszélt, hogy a szakszervezet igen keveset tett eddig a szovjet tapasztalatok ismeretelésére, majd a nők és az ifjúság, valamint a műszaki értelmiség kérdésével és a bérezés kérdésével foglalkozott. Csak a párt többszöri figyelmeztetésére vették észre — mondotta — hogy a bérpolitikát lényegében elhanyagoltuk, nem tekintettük az osztályharc, a munkaverseny lényeges részének.

Reszegi Ferenc ezután az építőipari dolgozókról való szociális gondoskodásról, segélyekről, üzemi érkeztésekről, az egészségügyi védelmről, a társadalmi biztosítás decentralizálásáról és a kedvezményes üdülteiről beszélt. Hangsúlyozta, hogy a MÉMOSZ a szociális gondoskodás terén a politikai bizottság határozatának eleget tett.

Bejelentette, hogy Somogyi, valamint a főkárság és a központi vezetőség tagjai kérték tiszteltük tőlük való lemondásuk tudomásul vételét. A központi vezetőség a lemondásokat, tudomásul vette és Somogyi Miklós helyett elnöknek Török János eddigi főtitkár főtitkárrá pedig Köbösi József famunkást, az elnökségi és központi vezetőségi tagok helyére pedig a szakszervezet büszkeségét, a sztahanovisták, a szakma legjobb dolgozóit közül 31 fizikai és értelmiségi férfit, nőt és ifjúmunkást választott meg.

Csütörtökön központi vezetőségi ülésünk és a nagyműltű famunkás szakszervezet központi vezetőségi ülése elhatározta a két nagy szakszervezet egyesülését — mondotta.

Ezután a MÉMOSZ új vezetőségének új feladatairól beszélt.

Előttünk áll annak a felajánlást mozgalomnak a megszervezése — mondotta — amelyet dolgozók hatalmas lelkesedéssel indítottak meg április 4-ének méltó megünneplésére. Ennek a mozgalomnak eredményei mutatják meg, hogy a MÉMOSZ vezetősége valóban felelősségteljes szellemében, munkamódszerében és képes arra, hogy az építőmunkások soraiban még jobban elmélyítse a Szovjetunió, a nagy Sztálin, Pártunk és Rákosi elvtárs iránti szeretetet.

A beszámoló után a kongresszus résztvevői helyükről felállva hosszasan, viharosan ünnepelelték a Pártot, és a magyar dolgozók szeretett vezérét, Rákosi Mátyást.

Szűkei után Pozsonyi Zoltán Kossuth-díjas sztahanovista nyitotta meg az értekezletet, majd Kádár János, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese mondtó beszédet.

Hazánknak a Szovjetunió által történt felszabadítása és azóta is minden téren jelentkező támogatása a magyar dolgozó nép sorában gyökeres, történelmi jelentőségű fordulatot hozott — mon-

dotta Kádár János, majd így folytatta:

— A magyar munkásosztály a sikerrel befejezett hároméves terv után megkezdve a hatalmas öt éves tervet az új társadalom, a szocializmus építése útján halad előre győzelmesen. A szocializmus építésében az építőipar fejlődése hatalmas, a jövő pedig ennek az iparágak a szinte korlátlan fejlődési lehetőségét adja meg. Nálunk most az építőiparban nem a munkanélküliség, hanem a mind fokozottabb mértékben jelentkező munkanélküliség, különösen szakmunkashiány lesz mindinkább központi kérdés. 1950. évi végére az építőipar szezonjellegét lényegében meg is tudjuk szüntetni.

A mi ötéves tervünknek — mint ez közismert — az 50 millió fölötti lévő beruházásából több mint 40 százalék építkezésre van előirányozva. Ennek a terv-előirányzatnak a sikeres és időben történő megvalósítása igen komoly feladatot képez minden dolgozó számára. Ennek a nagy feladatnak a véghezvitele csak a Párt vezetésével és segítségével lehetséges. Tény, hogy a további sikeres előrehaladás érdekében meg kívánja, hogy a szakszervezet vezető szerveinek munkájába új friss erők is bevonjanak.

A szakszervezet munkájának és az építőipar fejlődésének érdeke mindenek előtt az kívánja meg, hogy úgy a szakszervezeti funkcionáriusok, mint a legszélesebb építőipari dolgozó tömegek nagyobb fokú politikai éberséget tanúsítsanak és elszántabb harcot folytassanak az építőiparban meghúzódó reakciós erők, népiünk ellenességéi ellen. Az ellenség nagy figyelmét fordít az építőiparra és az ellenséggel szemben magasfokú kommunista éberségre van szükség, hogy kétszertelenné meglévő szabotázsstörékvészt az építőiparban is lehetetlenné tegyék.

Az a feladat vár az építőipari dolgozóinkra, hogy nálunk is meghonosítsuk a Szovjetunióban ki dolgozó és egyszerűen bevált építési módszereket. Meg kell érteni minden öntudatos dolgozóknak, hogy régi eszközökkel és régi módszerekkel új világot építeni nem lehet. Az új világ, a szocializmus felépítése az építőiparban is új lendületet, új módszereket kíván meg. Hiba volna azt gondolni, hogy nálunk az építőiparban ezen a téren nem történik semmi. Az építőipar gépesítése gyors ütemben folyik. Megjelentek a magyar építőiparban is az új, öntudatos, szocialista dolgozók képviselői. Csak néhány napja, hogy a szovjet sztahanovisták módszereit nálunk meghonosító legjobb építőmunkásaink a legnagyobb megbecsüléssel jelezték Kossuth-díjat kaptak.

Meg kell érteni az építőipari dolgozóknak, hogy fölük az egész magyar munkásosztály, az egész magyar dolgozó nép azt várja el és joggal, hogy tehetségüket, tudásukat fejleszve, képességeiket kifejtve az ország és a dolgozó nép igényeinek kielégítésével gyorsabban és olcsóbban, több lakást, több gyárat, több kulturális helyiséget, gyermekotthonot építsenek. Ha ezt az építőipari dolgozók megértik, akkor nagy lépéssel jutunk előre a munkához való új, szocialista viszony kialakításában és közvetlen hozzásegítésével egész dolgozó népünk és azon belül önmaguk és családjuk életének további javításához.

A MÉMOSZ-kongresszuson elhangzott további felszólalásokról keddi lapunkban számolunk be.

Magyar albán barátság

Tiranában, az albán nép fővárosában most tartják a magyar-albán barátsági hetet. Az eddig bejutott jelentések szerint az Albániában tartózkodó magyar küldöttség mindenütt a legnagyobb rokonszenvvel találkozott. Már az első napon megmutatkozott, hogy ez a barátsági hét még közelebb hozza egymáshoz a két népet.

Az albán nép sorsa a múltban még súlyosabb volt, mint a miénk: nem 500, hanem ezredéves idegen elnyomás nehezedett rá. A szabadságszerető albán népet is a Szovjetunió világtörténelmi győzelme tette szabaddd.

Albánia 600 millió dolláros háborús kárral kezdte meg újjépítését. A népi demokrácia útjára lépött ország azonban öt esztendő alatt soha nem tapasztalható felemelkedést ért át.

De a fejlődéshez le kellett számolnia legveszedelmesebb belső ellenségeivel: a Tito-bérenc Kocsi Dzsodzeval, a bizonytalan aljas tervek szót, mint Magyarország Rajk László és társai.

A Kommunista Párt vezetésével sikerült fölöttük győzniük, a párt vezette öket a felemelkedés útján és legbiztosabb támasza volt a kis népek nagy barátja: a Szovjetunió.

Az építés munkájában az albán nép éppúgy helytállt, mint a háborúban, amikor 70 ezer partizánt adott az ellenség megsemmisítésére. Albánia a háború előtt fejletlen állam volt, sem nemzeti ipara, sem számottevő munkásosztálya nem volt. De az eleinte maroknyi munkásosztály csodákra képes és lerakták a szocialista ipar alapjait.

A magyar dolgozók elismeréssel figyelték az albán munkások hősi erőfeszítéseit. Küzdünk közös frontszakaszban az imperialisták ellen, a békét akarjuk és magasra emeljük a proletármunkások zászlaját.

Lemondott a belga kormány

Heath volt szófia amerikai követ önmagát leplezte le rágalmazó nyilatkozataival.

Brüsszel: Brüsszelben hivatalosan bejelentették, hogy a belga kormány lemondott. A kormány lemondásával a hitleristákkal cimborált Lipót „király” miatt támadt politikai válság még súlyosabbá vált. A fenyegető tömegmozgalmak hátsálya alatt a kormányban résztvevő liberálisok nem merték vállalni a király visszatérésének nyílt támogatását, ezért a 8 liberális miniszter beadta a lemondását.

A politikai válság — mint ezt az AFP is könnyen bevallani — igen súlyos.

Az „Otcetesztvén Front”, a bolgár hazafias front országos tanácsának lapja, „A kémkedés aljas lövőke és hazánk kártékony ellensége eltávolított” című cikkében emlékeztet arra, hogy Kosztov,

Sipkov és mások elleni percek teljes mértékben leleplezték Donald Heathot, a büntetés-összeesküvés szervezőjét és kezdeményezőjét, a kémeket, a hamis okmányok és hamis orvosi bizonyítványok szerzőjét.

Külföldi nyilatkozataival Heath önmagát leplezte le, mint a „leftasztikusabb hazugságok és rágalmak, valamint a külföldön Bulgária ellen terjesztett ocsmányságok szerzőjét. Nyilatkozataiban ő maga kielégítő bizonyítékokat szolgáltatott, amelyekből kitűnik, hogy Heath és követsége legfőbb forrásként szállította a külföldi ellenséges propaganda a Bulgáriával kapcsolatban kitalált hazugságokat és rágalmakat.

A szocializmus a magyar paraszt számára is meghozza az emelkedő jólét és kultúra világát

Donáth Ferenc előadása

A Magyar Dolgozók Pártja politikai akadémiáján csütörtökön Donáth Ferenc az MDP Központi Vezetőségének tagja tartott előadást „Termelőszövetkezeti mozgalom helyzete és problémái” címmel.

A dolgozó parasztság — mondotta — nem úgy tér át a nagyszemű termelésre, hogy a parasztok egyszerűen belépnék a termelőszövetkezetbe, hanem az áttérés a kulákkal a falu kizsákmányolóival folytatott elkeseredett harc közben történik. Ha a falu kizsákmányolóinak tekintélye sértetlen, gazdaságilag erősödnek, hatalmukban tartják a falut, mint a múltban, a dolgozó parasztok nem tudnak kizsákmányolóik akarata ellenére cselekedni, — akkor a kulákok meg tudják akadályozni, hogy a falu dolgozó áttérjenek a szocialista földművelésre. Ezért van szükség olyan politikára, amely újat állítja a kulák gazdasági ereje és befolyása növekedésének, védelmezi a kulák gazdasági alkalmazottait és munkásait. Ez a kulák korlátozásának politikája, amely elősegíti, hogy a dolgozó parasztok áttérjenek a szocialista termelésre.

A termelőszövetkezeti csoportok nemcsak mennyiségileg szaporodtak, hanem minőségileg is fejlődtek. A legjelentősebb változás, hogy azok a csoportok, akik a múlt évben földjüket egyrészen egyéni gazdálkodást folytattak, össze a politikai felvilágosítás és tagosítás eredményeként kivül hagyták földjeiket be-

vitték a termelőszövetkezetekbe. Minőségi fejlődést jelent az is, hogy a legfejlettebb harmadik típusú szövetkezeti forma ma már az összes termelőszövetkezetek 94 százalékát teszi ki.

Nagy szerepe volt a mozgalom megerősítésében a Szovjetunióban járt parasztküldöttség felvilágosító munkájának. Végül a munkásosztály által vezetett állam — a Párt politikájának megfelelően — a dolgozó parasztot termelőszövetkezeti mozgalmat megindulásának első percétől tervszerű és nagyvonalú támogatásban részesíti, a legfőbb segítség itt a mezőgazdasági gépalomások munkája.

A minisztertanács február 12-i határozatának megfelelően alkalmazták időben és gondosan a javasolt agrarreform eljárásmódját. Emeljük a termelőszövetkezeti földek termőerejét, fordítsanak gondot a szövetkezetek felszerelésére, jókarban tartására. Állandóan növeljék és erősítsék a szövetkezetek közös vagyonát.

Olyan jelentőségteljes változást tanúi és harcosai vagyunk, amelyet még nem ért meg magyar falu. A szocializmus a magyar paraszt számára is meghozza a végleges felszabadulást, az egyre emelkedő jólét és kultúra világát — fejezte be nagy tapssal fogadott előadását Donáth Ferenc elvtárs.

Mindenkit mozgósítani kell a békeharcra

A Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága március 17-i reggeli ülésén folytatta Jean Lafitte főtitkár beszámolójának megvitatását. Az ülésen Fagyjev elnököt.

Az első felszólaló Mukarjovszki, a prágai Károly-egyetem rektora volt. — Csehszlovákiában a békevédő mozgalom élén a munkásosztály áll — mondotta. — A csehszlovák munkásosztály megérti, hogy az új Csehszlovákia építése szoros kapcsolatban áll a népek közötti béke fenntartásáért és megszilárdításáért vívott harccal. Sundström svéd kiküldött megállapította: A Béke Híveinek Állandó Bizottsága harmadik ülészaklának összehívása jelentős mértékben élénkítette a béke svédországi hívei mozgalmának kiszélesítését és megerősítését.

Kanada küldötte a béke hívei csemjének a lakosság középréte-

gében való fokozott terjesztésére hívta fel a figyelmet.

Dánia küldötte kijelentette, hogy a skandináv államokban folyó amerikai ideológiai agresszió a skandináv államok műtarizálása és az USA gazdasági behatolása Skandináviába, az amerikai háborús gyújtogatónak arról a komoly törekvéséről tanuskodik, hogy ezeket az országokat eszközül akarják felhasználni bűnös terveikben. A dán békebizottságnak — mondotta — nagy nehézségekkel kell munkájában megküzdnie. A nehézségek ellenére sok üzemből megszervezték a békevédő bizottságokat és a mozgalom fejlődik. Így a dokkmunkások megtagadták a hadianyagok be- és kirakását. Pietro Nenni a béke hívei olaszországi szervezetének képviselője beszédében helyeselte Joliot-Curie-nek az atomfegyver feltalálására irányuló javaslát. Nenni különösen hangsúlyozta a

békemozgalom kiszélesítésének szükségességét a parasztság körében. — A békeért folytatott harc új szakaszába lépett — mondotta. Az amerikai fegyverszállományok a legközelebbi hetekben megérkeznek kikötőkbe. A munkásosztályra, különösen a kikötőmunkásokra és vasutasokra fontos szerep vár ebben a helyzetben. Feltétlenül szükséges széleskörű tanogatók megszervezése, mind nemzeti, mind nemzetközi méretekben. Mert a nemzetközi szolidaritásnak nagy jelentősége van. Napainkban arról van szó, hogy mindenkit mozgósítsunk a békeharcra. Az előkészületeket már ma meg kell kezdenünk. Mindent el kell követnünk, hogy ez a harc általános jellegű legyen.

A továbbiakban Bernal professzor (Anglia), Grohmann (a DIVSZ nevében), továbbá Abbas (Afrika), Sadovoanu (Románia) és Ilija Ehrenburg szótart.

„Rákényszerítjük a békét a háborús uszítókra”

Stockholm: Jean Lafitte, a Béke Hívei Állandó Bizottságának főtitkára beszámolójában a többi között ezeket mondta:

— A háborús gyújtogatók veregsége elkerülhetetlen és elháríthatatlan. Nem elég azonban magunkat abban a meggyőződésben ringatnunk, hogy a fenevad végül is majd meg fog semmisülni. Hasonlóképpen a háborús gyújtogatók bűnös tevékenységének és a tevékenység következményének megállításához sem elegendő az a meggyőződés, hogy törekvéseink reménytelensége egyuttal kudarcukat is biztosítja. Amikor Hitler 1941 júniusában megtámadta a Szovjetuniót, bűncselekményt követett el és egyben saját halálát írték alá. Meggyőződéssel állíthatjuk, hogy az új agresszió elkerülhetetlenül sugallmazóinak pusztulásához vezet. Meg akarunk menteni az emberiséget a könnyektől és a vértől. Ezért állunk ki egy emberként a béke megvédéséért. Rákényszerítjük a békét a háborús uszítókra.

A továbbiakban Lafitte a kapitalista államok fegyverkezési versenyével foglalkozott. Megállapította, hogy azok az összegek, amelyekkel Nagybritanniában, Hollandiában, Olaszországban, Franciaországban és az USA-ban fegyverkezésre költenek, jelentékenyen túlhaladják az egészségvédelemre és a népművelésre fordított kiadásokat.

Egészen más a helyzet a Szovjetunióban, ahol 1949-ben a költségvetés 19 százalékát fordították védelmi célokra, kulturális-társadalmi célokra pedig a költségvetés 25 százalékát.

— A békeharc napjainkban a lakosság minden rétege között kibontakozik. A múlt év decemberében az állandó bizottság irodájában lebhívást intéztek minden néphez és minden parlamenthez. Az állandó bizottság küldöttjei egész európai országba utaztak, Románia, Magyarország, Lengyelország, Csehszlovákia és Bulgária parlamentjei egyhangúan foglaltak állást az állandó bizottság békejavaslatai mellett. A Szovjetunióban a szövetségi és a nemzetiségi tanács részéről meleg fogadtatásban részesültek a küldöttek. Az elnökök helyeselték a békejavaslatakat és megígérték, hogy támogatni fogják őket a Legfelsőbb Tanácsban. De nem minden országban találtak hasonló fogadtatásra a küldöttek. Hollandiában az igazságügyminiszter rendeletére durván kiutasították a küldötteket, az amerikai kormány pedig megtagadta a vízumot az állandó bizottság küldöttjei tagjaitól.

— Az állandó bizottságnak — mondotta Lafitte — jelenleg 52 nemzeti békebizottság a tagja.

Ezenfelül kapcsolatot tart fenn az állandó bizottság 29 más állam demokratikus szervezeteivel.

— Több országban azonban — mondotta Lafitte —, mint pl. Nagybritanniában, az USA-ban és a Skandináv Államokban, a béke-mozgalom még nem bontakozott ki teljesen. Kína felszabadulása, a Német Demokratikus Köztársaság megalakulása és a békemozgalom

jelentős növekedése megengedi annak kijelentését, hogy napjainkban a föld lakosságának majdnem fele részt vesz a békeért folyó nagy harcban. Az emberiség történelmében még nem volt olyan hatalmas mozgalom, mint a béke-mozgalom. Ha mindnyájan összegyűlünk, megnyerjük ezt a csatát, amely minden csaták közül a leg-nemesebb.

Acheson külpolitikája lesújtó vereségeket szenvedett

Moszkva: Az amerikai sajtóban — mint már jelentettük — egyre több hang hallatszik, hogy Acheson külügyminiszter állása a kongresszusi körökből politikája ellen irányuló számos támadás következtében megrendült.

A New York Herald Tribune-ben Walter Lippman is megerősíti, hogy Acheson külpolitikáját egyik kudarc a másik után éri. Még a külügyminiszter politikai elváratai is kénytelenek elis-

merni az Acheson által kezdeményezett, úgynevezett „totalis diplomácia” csődjét. Acheson külpolitikája — mondja Lippman — egymásután szenvedett lesújtó vereséget. A moszkvai rádió hírnagyarázója szerint ezek a kudarcok a Wall Street körében is súlyos csalódást okoztak. Ma az a helyzet, hogy már az amerikai nép széles rétegei körében is erősen bírálják a támadó jellegű amerikai külpolitikát.

Debrecen új polgármestere:

BALOGH ENDRE

Ménes János Debrecen polgármestere az elmúlt év végén a belügyminisztériumba került. Az elnöki főosztály helyettes vezetőjévé nevezték ki. A távozásával megüresedett polgármesteri állás betöltéséről most gondoskodott a belügyminiszter, amikor Balogh Endrét helyettesítette be a polgármesteri tisztire.

Balogh Endre 1910-ben született Debrecenben. Munkásaladgyermek, anyja háztartási alkalmazott volt. Balogh Endre a bádógos szakmát tanulta ki. 1943-ban a debreceni vagongyárba került, majd behívták katonának. A háborúban fogságba esett és 1946 júliusában került haza. A Szovjetunióban antifasiszta iskolát végzett. Haza-

térése után a Magyar Kommunista Pártban, majd a Magyar Dolgozók Pártjában vezetett jó munkát, a vagongyári pártvezetőségben kapott szerepet majd három hónapos pártiskola elvégzése után 1948 júliusában az MDP hajdúmezei pártbizottságának tagja lett, mint termelési felelős. Később a pártbizottság káderese lett.

Balogh Endre személyében a munkásosztály bü fia került a polgármesteri székbe. A marx-lenini elmélettel felfegyverezett erőskezű, széles látókörű új polgármester működése során valóra fogja váltani a debreceni dolgozóknak munkájához fűzött reményeit és meg fog felalni a bizalomnak, amely őt erre a felelősségteljes posztra állította.

Gál Sándor az ország legjobb traktorosa

Gál Sándor, a tiszaszalkai „Kossuth” géppálmás traktoros brigádjának vezetője az ország legjobb traktorosa, az elmúlt év őszén átlag 42 százalékkal felülmúlta a mező legjobb traktoristáinak eredményeit. Üzemanyag megtakarítása — 67,1 százalékkal nagyobb volt, mint a legjobb eredményt elért traktoristáké.

Gál Sándor munkamódszerét, tapasztalatait és ültetés átadta a gépállomás valamennyi dolgozójára. Gál Sándor munkamódszerével az ősi munkák során a 44. munkahéten 717 pont teljesítményt ért el. A tapasztalatos eredményt mutatja, hogy brigád többi tagjának teljesítménye is állandóan emelkedett.

Többet és jobban

Az elmúlt év végén forradalmi változás indult meg a magyar ipari termelésben. December 21-én, hazánk nagy barátjának, Sztálin generálisizmusának születésnapján a magyar munkásosztály átörte a maradiságot a termelésben, a múlt lombtárába vetette az elavult normákat és új lendületet adott a néhány hónappal korábban, a Magyar Dolgozók Pártja kezdeményezésére elindított egyéni munkaversenynek. Ebből a munkaversenyből nőtt ki a sztáhanovista mozgalom, amelynek nagy eredményeit a magyar sztáhanovisták első országos tanácskozása tárta a dolgozó nép elé.

Az új, forradalmi termelési módszerek kialakítása Sztálin nevéhez fűződik a magyar iparban, ahogyan a Szovjetunióban is Sztálin ösztönzésére valósult meg korunk nagy ipari forradalma és indult el győzelmes útján a sztáhanovista mozgalom.

A tanácskozás küldöttei, akiknek jórésze időközben megkapta „a szakma legjobb dolgozója” címet, az ország minden részében elmondták tapasztalataikat, elsősorban azt az ösztönzést, melyet Rákosi Máttyásnak a tanácskozáson elmondott beszédéből merítettek. Rákosi Máttyás nagy beszédében érintette a sztáhanovista mozgalom valamennyi problémáját és hangsúlyozta: „Rendkívül vigyáznunk kell arra, hogy a mozgalom ne kájon kampányjelleggel, ne legyen szalmalang, mely fellobban, nagy lánggá ég és utána csak hamu marad.” A sztáhanovista mozgalom nem kampány, hanem a sztálini műszak nagy eredményének megtartása, továbbfejlesztése, amely egyre inkább az egész dolgozó nép mozgalmává válik és a Szovjetunió gazdaság tapasztalataira támaszkodva, a korszerű technika és tudomány minden vívmányának felhasználásával valóstítja meg az

öt éves terv egyik legjobb célkitűzését; a fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari Magyarország megerősítését.

Sztálin születésnapja után most egy másik nagy dátum áll előtünk, hazánk felszabadulásának ötödik évfordulója április negyediké. A sztáhanovista tanácskozás küldöttei Rákosi Máttyáshoz intézett levelükben megígérték, hogy az április 4-i évfordulót még több meg jobb munkával fogják megünnepelni. A sztáhanovisták és a szakma legjobb dolgozói elhatározták, hogy a nagy nemzeti ünnep alkalmából megindul munkaversenyben az élen fognak járni a szovjet példák, hogy a munkafelajánlásokat teljes siker koronázza, a szocializmust építő öt éves terv győzelme, a szovjet-magyar barátság tovább megerősítése, a béke megvédése jegyében. A dolgozó magyar nép — az új, szocialista munkaerővel szellemében — fokozott teljesítményekkel ünnepli nemzeti életének kimagasló dátumait. A népmozgalmom szélesedő munkaversenyben a nemzeti ünnepet egyben a munka ünnepnapjait is és a dolgozó magyar nép az által biztonítja megígértését április 4. történelmi jelentősége iránt, hogy új lendületet ad a többtermelésért folytatott harcnak.

A sztáhanovisták és a szakma legjobb dolgozói, Rákosi Máttyás szavaival: a dolgozó magyar nép élesapata, amely mint a mozdony a vasúton, úgy ragadja előre egész termelésünket s ezzel emeli gazdasági és kulturális színvonalunkat a beláthatatlan fejlődés útján. Április 4. ünnepe ennek az útnak egyik nagy jelentőségű állomása és nem kétséges, hogy a felszabadulás évfordulójára tett munka felajánlások teljesítése sem jelent majd megállást, hanem új lendülettel viszi tovább iparunkat, egész dolgozó népmunkát, a szocializmus teljes győzelme felé.

Erdei miniszter rádiónyilatkozata

Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter nyilatkozott a rádióban a mezőgazdasági kiállításról és tenyészállatvásárról.

— Március 30-án nyílt meg az idei mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár — mondotta —, ez a kiállítás népünk felszabadulásának és országunk fejlődésének 5 év alatt elért eredményeinek méltóan mutatja majd be mezőgazdaságunk fejlődését a felszabadulás óta eltelt idő alatt. Ez a kiállítás már olyan mezőgazdasági mutató, amelyben megkezdődött a szocializmus építése. Országunk szántóterületének több, mint 70 százaléka tartozik már a nagyüzemi szocialista szektorba. Megmutatja ez a kiállítás azt is, hogy mezőgazdaságunk szocialista nagyüzemeiben mi a fejlődés útja, milyen módon emeljük fokról-fokra mezőgazdasági termelésünk színvonalát.

— Egészbe véve megmutatja ez a kiállítás, hogy megkezdődött mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolását és már idej eredményeinkben is feltűnik a fejlett szocialista nagyüzemi mezőgazdaság perspektívája. Egyéni gazdálkodást folytató parasztságunk eredményeit arról is tanuskodnak majd a kiállítás, hogy a legnagyobb paraszti szorgalom és a legszélesebbkörű állami segítséggel is csak bizonyos mértékig képes a parcellás paraszti gazdálkodást magasabb fokra emelni. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezeti csoportok ter-

melés mellett ezek az eredmények elmaradnak, elő bizonyos mértékű szocialista nagyüzemi gazdálkodás főnyenyének. Kiemelkedő része lesz a kiállításnak a mezőgazdasági tudomány új, nagyszámú vívmányainak a bemutatása.

A kiállítás március 30-tól április 10-én estig lesz nyitva. Április 4-én, országunk felszabadulásának 5. évfordulóján tehát mezőgazdaságunk kiállítása lesz a felszabadulás ünnepi részében és mezőgazdasági termelésünk fejlődésének a bemutatásával csatlakozik felszabadulásunk megünnepeléséhez.

Kossuth-díj a Ludas Matyi rendezéséért

NÁDASY KÁLMÁN

A Magyar Állami Operaház rendezője a „Ludas Matyi” c. film rendezéséért kapott Kossuth-díjat. A megjutalmazott mű a Ludas Matyi — mondja — a Szovjetunió tapasztalataira támaszkodó, a marxizmus-leninizmus eszméiségeivel telített új magyar filmgyártás alkotása. Szovjet kollégáink közvetett és közvetlen segítségével nélkül nem tehetők volna meg ezt a jelentős lépést a szocialista-realista filmművészet kialakítása terén. A szovjet példa mellett állandó támaszra találtunk a Magyar Dolgozók Pártjában is.

Levél Roccastada-ból

ahol erősödik a kommunista párt és a szabadságért harcolnak a munkások

...Nem hagyjuk magunkat!... Az olasz munkások kivívják a népi szabadságát... Győzni fogunk...
...pontosság... emlékszem minden évekkel ezelőtti elhangzott szóra. Alessandro Guarnieri tépett volt és rongyos. Az inge véres. Egy sötét, oduszéri, korszalaku, hideg és nyirkos cella közepén kuporgottunk, ahova percekkel előbb egy dühös carabinieri tuszkolt be minket és rákötötte az ajtókat. Kevés fény szűrődött be a rácsokon keresztül, körülöttünk a többiek hangosan atkozódtak, ordítás hallatszott és szitkok röpödtek a levegőben. Május 1-e volt. Foglyok voltunk Reggio-Emilia „Caserma d'artiglieria” nevű vörös téglafalu káptartályában.

Az események gyorsan követték egymást. Reggio-Emilia Olaszország egyik legerősebb tartománya. Nincsenek agrárproletárok, mezőgazdasági munkások jöttek be a környékről a városba. Május 1-ét ünnepezték, és munkát, kenyert kértek a De Gasperi-kormánytól. Egyiket sem kaptak. A katonaság tüzet nyitott a tüntetőkre. A városban levő külföldiek, csehek, románok és köztük 8-10 magyar, a parasztok mellé állt.

Kövid és egyenlőtlen volt a küzdelem. Egy angol gyalogszaksz és három páncélos érkezése

pontot tett a küzdelem végére. Akkor halt meg Maria Sportelli és sebesültek meg sokan mások, akiknek nehéz lenne a nevet felsorolni, és akkor kerültek sokan az olasz börtönökbe.

De ezzel nem lehetett elnémitani az olasz nép lázadását és tiltakozását a népi nyomó uralom, a kizsákmányolás ellen. Sztrájkok követték egymást, ösztöndíjak, és a harcokból egyre erősebben és egyre győzelemesebben került ki az olasz Kommunista Párt.

Tegnap levél érkezett Olaszországból, Silvano Loppi ifjú munkás írja Roccastada-ból, Rómától északra, Grosseto térszomszédságában terül el a kisváros. A két tenger, a dűsfürtű szőlődombok, collinák vidéke ez, Palmák szegélyezik az utat, harmonikus szépség fonja át a tájat. De a békés külső mögött forradalmi erők feszülnek. Erről számol be Silvano Loppi levele, mely megmutatja, hogy a forradalmi harc és a kommunista párt egyre erősödik szerinte Olaszország minden városában, a kicsi Roccastada-ban is.

„Most pár szót írok arról, hogy az én városomban, Roccastada-ban — írja többek között levelemben — a párt 1950-ben eddig 120 új taggal gyarapodott, 1949-ben 890, 1950-ben már 1010 a párttagok szá-

ma és a legközelebbi hónapokban még jobban megvan a remény arra, hogy tovább erősödjünk. Langói szeretettel és minden akarással dolgozom én és munkatársaim is a párt erősítésén mert én és az összes olasz munkások szabad és szocialista országot akarunk teremteni.

Értesülhetél az újságokból a modernizáló munkásság legyilkolásáról, olvashatod minden olasz munkás hatalmas tiltakozásáról, a jobboldali szocialisták, De Gasperi-kormány és Scelba ellen. Es biztosak vagyunk benne, hogy a munkáosztály győzni fog harcában. Felháborodással és megdöbbenéssel vettem hírt, hogy a magyar Párt egyik párttitkárát a kulákok meggyilkolták. Még nálatok is kemény harcra van szükség, hogy kivédjétek az ellenség támadásait. Halál az árulóknak, gyilkosokra mint Mindenszere Rákra, Koztovra és mindenkire, aki a nép ellen ség.

Igy ír Silvano Loppi aki bátor harcosa az Olasz Kommunista Pártnak, aki nincs egyedül harcában. Ott vannak mellette az olasz dolgozók milliói tömegei, a népi demokráciák és az elnyomott népek segítők, támasza és reménye, a nagy szocialista Szovjetunió.

Ezt Silvano Loppi is tudja, és azért írja levelemben: A munkáosztály győzni fog harcában... (káté)

300.000 forintos költséggel ujjáépült az egyetemi sportcsarnok

A német fasizták a központi het. A termekben parkett-padiót építtettek 1944 nyarán. Nemcsak az egyetem épületében, hanem még a szomszédos, akkoriban épült egyetemi sportcsarnokban is be rendezkedtek. Amikor aztán menekülőiük kellett, mindegyik magukkal vitték — még a tornacsarnokból is. Amit lehetett, azt rabolták és rombolták a barbár fenevadak... Elvitték a tornacsarnok hangosbeszélő készülékét és a hatalmas zenegépet is.

A linoleumot felszedték, a felszereléseket vagonokkal küldték el Nyugatra — mondja Gáll János, a csarnok felügyelője.

1950 márciusára azonban a népi demokrácia áldozatkészsége révén ez a csarnok ujjáépült. Új köntösbe öltözött az épület, tisztaság, rend látható mindenütt. Amikor itt látogatást teszünk, éppen az utolsó simításokat végzik.

A népi demokrácia kormányának közel 300 ezer forintos támogatásával a hároméves terv utolsó évében kezdődtek meg a javítási munkálatok — beszéli dr. Jancsó József egyetemi testnevelési tanár — és az ötéves terv első évének negyedében rendeltetésnek átadják a csarnokot.

A legmodernebb tornacsarnok épült itt fel, amelyel a vidék büszkélkedhetik. Rejtett világítása, légfűtése van a teremnek. A közeli napokban szerelik be a hangosbeszélő készüléket, amelyen keresztül a tanár az órákat irányítja. Elindulunk az ujjáépített tornacsarnokban. A folyosókat éppen most dekorálják, az öltözők tiszták, rendezek és nagyok. A női öltözőben 40 személy öltözhet egyszerre, a férfiben közel 100! A nőknél 4 zuhanyzó van, a férfiaknál 13. Mindkét helyen két méterrel is magasabb hőfokú csempézés. Van külön tanári szoba és itt van az egyetemisták sportirodája is. A tornaszereket és a gépi berendezéseket a pincében helyezték el. Maga a csarnok egy nagy és egy kis egymásbanyitható terem áll. A nagyobbik terem 12x24 méteres, a másik 8x16-os. Hat kosárlabdapálya és két röpabdapálya van. A világítást 200 darab 60-as égő biztosítja — elrejtve a falak széléin. A fürdőkhöz már bekapcsolták a meleg vizet, úgyhogy az órák után minden hallgató meleg zuhanyt vehet.

— Szükség volt erre a csarnokra — folytatja dr. Jancsó József — mert a jelenlegi 1200 egyetemi hallgató közül legalább ezren szeretnek sportolni. Eppen most rendezik a munkaterv szerinti bajnokságokat. Folyik karok közötti bajnokság és a karok közötti évfolyam bajnokság is. Az MHK-ra most fojnyak a nevezések. Mi az ország összes főiskolát kihívtuk versenyre és serényen készülünk a tavaszi próbázásokra.

A testnevelés az egyetemen fakultatív tárgy, mégis ilyen sokan szeretnek sportolni? — kérdezzük — Igen, Bár el kell mondanom, hogy a felszabadulást követően a letűnt rendszer levante izü testnevelésének visszahatásaként nagyfokú ellenérzelmeket viseltettek a hallgatók a testnevelés iránt. Lassan alakult ki az egészséges értelemben vett sportszellem, amely különösen a Párt sportprogramja alapján egyre nagyobb területet hódított meg. Nagy lendületet adott az MHK sportmozgalom is. Ez a mozgalom igen kedvezően befolyásolta a rendszeres testgyakorlás kialakulását. Az egyetemi ifjúság ráébredt arra, hogy a testnevelés nemcsak kényeszerből előmozdított tárgy az egyetemen, hanem komoly nevelési tényező, a szocialista társadalmi kiépítésének fontos tényezője.

Egyetemünkön jó irányt vett a tömegsport kialakítása. Az egyetemi tanács engedélyezte minden kar részére helenként egyszer ügynvezett sportdé-után. Ezzel a korszakalkító lépésével egyedül áll az országban. A sportéletünkön az egyes karok hallgatói nagy szeretettel jönnek a sportpályára és sportolnak. Most, hogy a sportcsarnok elkészült, otthozhoz jutnak a teremsportok, nem kell kotsarazóknak más termekbe menniük, a röplabdások is hazai pályán készülődhetnek már a jövőben és ez a terem az ifjúságé, itt kedve szerint sportolhat, fejleszheti izmait, állóképességét és erejét, mert a mi ifjúságunk is munkára s harcra edzi magát.

Még ebben a hónapban átadják hivatalosan is rendelkezésnek az egyetemi tornacsarnokot, amely itt a tudomány fellegrárában is hirtetője lesz a sportot támogató népi demokratikus kormány új alkotásának.

A gyarmati „paradicsomban“

Francia-Középfrika hatalmas ország, területe 13-szor nagyobb, mint Franciaország. Lakói életéről a francia burzsoá sajtó eddig csak hazug leírásokat közölt, amelyek javarészt a gyarmatosítók meséit támasztják alá, akik nem győzik hirdetni, hogy „a gondatlan és lusta néger” számára fölöttébb hasznos „az európai civilizáció nevelő hatása”. E tudatlan butító, hazugság és bárgyú mesékből megtudjuk, hogy „mily neumes, onzetlen, onfeloldozó munkát végeznek a felvilágosított”, akik meggyőzés helyett „kénytelenek” a három-évi korbácsot használni.

Erre a legjellemzőbb Albert Londres burzsoá újságíró néhány véletlenül megírt sora, amely a „Petit Parisien” című jobboldali lapban jelent meg. Bár a hírlapíró nem kívánta aláírni a francia gyarmatbirodalmat és nem viselték rokon-szenyvel a négerkért, mégis megírta: nem érti, miért lövöldözik halomra a négerkért, akik helyett senki más nem fog dolgozni a gyarmatokon. E véletlenül elejtett szavakat sohasem becsatolták meg Londresnak a „civilizáció önfejlődő terjesztő”.

„A benzín drága Afrikában — írta Londres — a banán sok”. A gépnél többre becsülik a négerkért izmait, hiszen a néger is motor és nem issza a drága benzint, megelégszik néhány olcsó banánnal is. A dzsungelokban elég sok fa nő ahhoz, hogy Afrikát a bot és korbács hazájának nevezzék. Részeges, tudatlan gyarmati parancsnokok maguk alkotják a törvényeket, bírskodnak, büntetnek, tizezrével hajtják a négerkért kényszer-munkára és azok tömegesen pusztulnak a mocsarakban, érserdőkben, ültetvényeken és.

belegység, kegyetlen bánásmód miatt. Hajtják őket, mint az igazvónó barmokat, az összes utakat a szó szoros értelmében saját kezükkel fektetik le, száz és száz kilométeres távolságról hordják hátukon a kövezéshez való anyagot. Ha közben elpusztulnak — akad helyettük más.

„A vasútvonalakon sinek helyett lényegében négerkért testét fektették le” — írta Londres. Bnganda, az MRP tagja így írt: „Minden gyarmatunkon a fajgyűlölet uralkodik, a nyugati civilizáció csupán vékony festékréteg, amelyet ha megkaparunk, a nyugati ember helyett alatta találunk és ha az állatot megkaparjuk, felfedezzük a vadállatot, a fajgyűlöletet, a sovénizmust, az onzést.”

A gyarmatok urai tulajdonképpen a nagy gyarmati társaságok. Ezek nevezik ki a tisztviselőket és tüntetik el az útból azokat, akik nem felelnek meg számukra. Közükben tartják a kereskedelmet, a biztosítást és közlekedést. Leigázzák a négerkért és hihetetlen jövedelmeket préselnek ki belőlük. A Csad-to-

menti kis gyapottermelőknek 25 frankot fizetnek 1 kiló gyapotért, amelyet 235 frankért adnak tovább. A banántársaságnak több mint 500 millió frank évi jövedelme van — ennek csupán egyhatod része jut a termelőknek. A négerkért a legegyszerűbb iparcikkekért, lámpáért, kapáért, fazékért háromszor annyit fizetnek, mint a franciák.

A koldússá tett parasztkot csavargókka válnak és a munkanélküliek seregét növelik. A háború után papíron eltörölték a kényszermunka-rendszert, de jellemzően fejezte ki a helyzetet egy öreg néger paraszti, akinek fiait elhajtották munkára: „A fehér rablófőnökök ugyanazok maradtak, akik voltak. Ittába tiltják meg a veszett kutyának, hogy harapjon!...”

De az elnyomott gyarmati népek már tudják, hogy van ország, ahol valóságga vált az elnyomottak álma és egyre szélesebb körben terjednek a világ haladó népeinek a szocializmusért, a békéért, a népek boldogulásáért hirdett jelszavai.

Bajban az amerikai barát francia sajtó

Páris: Mint a Lettres Francaises írja, a párisi amerikai barát sajtó a legnagyobb nehézségekkel küzd, példányszáma veszedelmesen csökken, a lapok a tönk szélén állnak.

A francia hetilap részleteket közöl az amerikaiakat lakóként kiszolgáló francia sajtó egyre növekvő nehézségeiről. Elmondja, hogy a Combat szerkesztőségében néha még annyi pénz sincs, hogy a lapokat ki lehessen nyomtatni. Hyenkor nagy a lótas-futás és a munka órákra megáll. A lap belső nehézségei miatt a főszerkesztő meg akar válni a laptól és — ellenlapot alapít.

A Mondo-nál is nagy bajok

vannak. A Comité des Forges, a vas- és acélpipari tőkések hírhedt csoportja, amely a Monde-ot fenntartja, nincs megelégedve a lappal és új lapot akar indítani. Válságos a Figaro és a Franc Tireur helyzete is. A Figaro-nál ádáz harc folyik a részvénytulajdonosok csoportjai között, a Franc Tireur példányszáma pedig napról-napra csökken.

Mindez azt mutatja, hogy a francia amerikai barát sajtó egyre jobban lejárhatja magát és a közönség elutasítja demagóg kommunistaellenességüket. Az Amerikát kiszolgáló francia sajtó helyzete menthetetlen — írja a Lettres Francaises

Új szellem és új feliratok

Az igazságszolgáltatás demokratikus szellemben átalakult. Február eiseje óta bevonultak a büntetőtanácsokba a nép fiaiból kijelölt népi ülnökök, akik a szakkibírákkal együtt büntetik a nép eljenségeit és védik a dolgozó nép érdekeit. Új levegő aradt be az igazságszolgáltatás ablakain, szélesre tarták a kapukat a dolgozó nép előtt. A demokratikus átalakulás folytán a dolgozó nép a magának érzi már az igazságszolgáltatást is, éppen úgy, ahogy tulajdonába vette a gyárat, földet, iskolát, bankot és azt a magának tartja, a sajtójának érzi.

A demokratikus átalakulás most külsőségeiben is megnyilvánult: demokratikus szellemű és tartalmú felirásokkal látták el a debreceni igazságügyi épületekben az egyes tárgyalótermeket. Azokról a falakról, amelyekről valamikor Ferencz József „király”, majd Horthy Miklós „kormányzó” arcképei tekintettek le az elnyomott kizsákmányolt dolgozókra és Ofelése a király, majd a Szent Korona nevében hirdettek ítéletet, — most demokratikus szellemű feliratok, idézetek hirdetik, hogy az igazságszolgáltatás is a dolgozó nép kezébe került, a dolgozó nép érdekében és az ítéletet a nép fiaiból kijelölt népi ülnökök, a szakkibírák a „Népközársaság nevében” hirdetik ki... A felsőbbrendű tárgyalóteremben a felírás a Szovjetunió

a bírósági tárgyalóteremben

Szűlni alkotmányából vett idézet: „Aki a társadalmi szocialista tulajdon ellen tör, a nép ellensége”. (Szűlni alkotmány 131. §.) A megyei bíróságon az egyik teremben a felírás a népi ülnökök közötti:

„Üdvözöljük az igazságszolgáltatásban a népi fiát”. Egy másik felírás: „Bíróságunk a nép bírósága...”

A járásbíróság egyik tárgyalótermében a következő felírást olvashatjuk:

„A nép bírósága bünteti a nép ellenségeit”.

Egy másik teremben:

„Az ülnökök részvételével az igazságszolgáltatásban biztosítja a dolgozók fokozott érdekvédelmét...”

Az ötéves tervért, a szocializmus építéséért folytatott nagy munka, fokozott teljesítmény is kifejezésre jut több teremben elhelyezett felírásban:

„Az igazságszolgáltatás a szocializmus építésének eszköze”. — „A szocialista szellemű bíraskodás egyik pillére az ötéves tervünk győzelmének...”

Új szín, új levegő, új szellem költözött be az igazságszolgáltatás egykori komor, fülledt termeibe. Beragyog a sajtó, a szabadság...

Verev Péter Kosuth-díjas író

a magyar írók mai feladatáról

Verev Péternek most jelent meg az Athenaeumnál a „Próbátétel” című novella-kötete. A könyvéhez írt ajánlásban a kitűnő író a következőkben fogalmazza meg a magyar irodalom mai feladatát:

A történelmet mozgásában, a társadalmat fejlődésében, az egyes embert változásaiban ábrázolni, amint szenved és dolgozik, vívódik vagy lelkiesedik, örül, vagy bánkódik, télenkedik vagy cselekedik, előremegy vagy hátrahőköl, egyszerű ahogyan én a maga és a magáéban a mindenkori életét: ez volna az irodalom első feladata. A második meg — amely egyébként kölcsönhatásban van az elsővel — az, hogy ne csak azt ábrázolja, ami volt vagy van, hanem dolgokban és embereken, hősökben és jellemekben mutassa meg azt is, aminek lennie kell. Hogy a volt vagy meglévő valóság rémszerűségének a művészi öröme, az „így igaz ez!” jóérzésén túl megismertesse az embereket az „így akarjuk”, „így csináljuk”, „ilyen leszünk!” felémelő, pezsdítő, szülőjítő érzését is.

Ezt ma már tudjuk. De azt is látjuk, hogy milyen keveset végeztek még el ebből a magyar írók. Például, több mint hatszáz évig tartott Magyarországon a jobbágykorszak, úgyszólván semmit sem tudunk róla. Homérosz görögjeinek a belső életéről többet tudunk, mint a saját népünk valóságos életéről e nehéz évszázadokban. Nem tudományos leírásokra gondolok, — azok is lefényesek — hanem életképző, megalapozó írásokra. Ilyen értelemben csak apró irodalom-morzsák találhatók a magyar múlt irodalmában, azok is mintegy véletlenül. Táncsics önéletrajzában, Fazekas Ludas Matyijában van egy pár villanásnyi életábrázolás a jobbágyi eorsból. Mert hiába volna a vastag tudományos könyvek, — azok is szükségesek és lyézik a maguk feladatát — a történelmet és az életet csak a művészet tudja megéveníteni és örökkévalóvá tenni. Petöfi a Pusztán telenben megírta, hogy „Leveles dohánypát a béres leveleszi a gerendáról s a kűszöbreteszzi...” és Arany János megír-

ta, hogy „Ég a napmelegtől a kopár szik garja, Tikkadtt szöcske-nyájak legelésznek rajt...” Ez többet mond a 19. századi magyar népeletről és az akkori magyar földről, minden — különben nem is létező — tudományos leírásnál. És ez akkor is él, akkor is érvényes lesz, amikor már nem a külsőbbő vágja a béres a dohánypát és nem szöcskének hanem nemes tarka borjúk legelésznek vagy zöld rizstáblák lengedeznek a hajdan és részben még ma is kopár szikén.

De milyen jó volna, szép volna, hasznos volna, ha — például — 1848 nagy történelmi és népi élményéről (amikor már volt próza-irodalmunk), de különösen a jobbagyfelszabadítás történelmi és emberi — paraszti — élményeiről hű igaz, realista irodalmunk volna. Milyen szép lett volna, ha Jókai, Kemény Zsigmond és Jósika — hogy csak a legnagyobbakról szóljak — nemcsak a mult érdekese hősieről meséltek és regéltek volna, hanem megírták volna az akkori jelent is: az életet és a történelmet.

Nagy munka van előttünk. A magyar nép, az igazi nemzet, a dolgozó nép életében ezer esze-

dő óta nem volt ilyen változás, sem volt ilyen minden ember életére kiható, sorsot, életformát, embert, jellemet megváltoztató és újraforgató lorradalom. Ezt kell megírni. A má, amint jön a tegnaptól és megyen a holnapra.

Természetesen a feladat olyan nagy, széles és mély, sürített és mégis szétágazó, hogy csak nagy könyvekben, igazi realista regényekben lehet róla igazi és teljes — vagy legalább is ezt megközelítő — képet adni. Mégis, addig is, amíg ezek elkészülnek, amíg én is megírhatom a magam könyvét erről a korról, — előreküldöm ezeket az írásokat, hogy már most, indulásában hadd lássa az olvasó a szürelendő irodalmat, a saját maga és kora irodalmát. Legyen ez a kis könyv próbátétel nekem is, nekünk is. Legyen úgy, hogy ne csak új népet neveljünk és új országot építsünk együtt, hanem az irodalmát is alkossuk már együtt: írók és dolgozó magyar nép. Így hat az élet az irodalomra és így hat vissza az irodalom az életre és a történelme örök költészetében. Ez a kis könyv máh ezt akarja szolgálni s majd az olvasó megmondja, hogy mennyire sikerült ez neki.

A szovjet filmvígjáték

A vígjáték a politikai harc éles fegyvere. Az a feladata, hogy nevelésére tegye és hiteletét megfojtsa mindazt, ami túlhaladott, ami reakciós és idegen a szocialista társadalom számára.

A szovjet filmvígjáték célja azonban nemcsak erre korlátozódik. A haladó, életjáró művészet minden alkotásának — még a szatirának is — építenie kell. A rozszat, a régít csak akkor ábrázoljuk joggal, ha egyben bemutatjuk az újat, a jót is, amelynek a régi helyéire kell állnia.

Ez az alapelve az optimista vígjáték-művészetnek. Már Gogolj szerint is a művészet lényege az, hogy meglátsuk és ábrázoljuk azt a sajátos újat, amelyet még nem vesz észre mindenki. A szov-

jet filmvígjáték szerepe, hogy derűsen adja alkotásaiban a Gogolj által meghatározott művészi lényegét.

Feltétel, hogy a filmvígjáték vidám legyen. A nevelés és a vídám nem azonos jelölésű: a „vidám ember” egészen más, mint a „neveléses ember”.

A szovjet földön — mondta Gorkij — a nevelésnek is részt kell vennie az alkotásban. Természetesen ki kell gúnyolni és a szatíra éles legyervelet kell kiirtani a mult előítéleteit, de helyükre pozitív, szovjet tulajdonságokat kell állítani. A nevelés végezhet negatív munkát. A szovjet ember vidámságának alkotnia kell.

HONNAN SZÁRMAZIK AZ EMBER?

A MELEGVÉRŰ ALLATOK

Cikksorozatunkat ott nagytuk abba, hogy a Föld hőmérsékletváltozása, illetve lehűlése következtében többségükben kipusztultak a melegvérű állatok, melyek nem bírták ezt a változást. Az új körülmények között csak az indurástól független állatok tudtak megélni. A melegvérűség állandó hőmérsékletet jelent a test számára. A kiadás és állandó melegtermelés feltétele ugyan már megvalósultak a csúszómászókban is, valóságos melegvérű állatok azonban csak akkor jöhetnek létre, amikor a melegtermelés fokozása mellett csökken a melegadás. A melegadás csökkenését a bőrt beborító hőszigetelő réteg kialakulása tette lehetővé. Kétféleképpen fejlődött ki ez a hőszigetelő réteg.

Bizonyos fán élő gyíkok bőrének kinövések keletkeztek amelyek szétágaztak elvékonyodtak, tollakká alakultak át. A fán élő gyíkok egyrésze a mullós fű és a törzs között kifeszülő bórhartya segítségével rövid ideig repülni is tudott. A tollak segítségével az ilyen állatok nagy része életnek jelentős hányadát a levegőben tölti. Így fejlődött ki a csúszómászókból a levegő meghódítója, a madár.

AMIT A MADARAKRÓL TUDNI KELL

Meleg vérűk, tollazatuk, szárnyuk segítségével a madarak több ezer kilométeres utat tehetnek meg a levegőben és lassan benépesítették a Földet. Különböző környezetbe kerültek és ennek megfelelően elkülönültek egymástól. Egészen másként alakult a lábuk a gazlómadaraknak, az úszómadaraknak és kűszómadaraknak.

De bármilyen környezetbe is került el egy madár, mindenütt bámulatosan alkalmazkodott környezetéhez. A madár idegrendszere, belső szabályozó berendezése fejlettebb az eddig tárgyalt összes állatoknál. Minél fejlettebb egy szervezet, annál érzékenyebb és annál könnyebben megzavarhatják kialakulását a környező élet megváltozásai, érthető tehát, ha ilyen bonyolult test szerkezetű csak olyan állatoknál jöhet létre, ahol az anyaiállat a legnagyobb mértékben gondoskodik mai felneveléséről.

elő A hasznos tulajdonság nemzedékeken keresztül folytatódott fokozódott és fészekrakó ősiönként alakult át. A fészekrakó és tojásrakó őstörzse újabb tulajdonságok kialakulásához vezetett. A fészket rakó és tojásrakó madár akkor van leginkább biztonságban, ha tollazata nem ül el a környezettől és lehetőleg keveset mozog. Az ilyen visszavonult, zárkózott madaraknak csak bizonyos időben és csak különleges ígerekkel tudják paródiára felhívni. Egyes himmadarak ilyenkor rikító tollazatokat vesznek fel: mások tánora pardulnak a nőstény körül, vagy énekükkel udvarolnak nekik.

A SZÖRZET A PIKKELY HELYÉBEN

Valamikor azt hitték, hogy a madárúttól és a diszes tollúaktól a gyönyörűdésre viselik a madarak. Jól tudjuk ma már, hogy mindkét tulajdonság a szaporodást szolgálja. Egészen másként alakult ki a test melegeadásának csökkenése a földön élő, ragadozó gyíkok utódainál. Ezeket az állatokat minden pikkei miatt egy-egy szorszal rött ki, amely kezdetben valószínűleg tépintásra szolgált. Ilyen tapintó szorszálok az aigaz, nyabrondu állatoknál, fergeknél gyakran előfordulnak. A szorszálok felzaporodása csökkentette a melegadást és fűlésgessé tette a pikkelyeket is. Így alakult ki lassan a szőrűháló, mely simaságánál fogva nem akadályozta úgy a mozgást, mint a nehéz és merev pikkely. Különböző cölgye a szörzetenek, hogy szine igen könnyen meg tud változni; és így a természet a változatok közül könnyen kiválasztja a környezetnek legmefelőbb színeket.

AZ ELSŐ MELEGVÉRŰ ALLATOK MEG TOJÁSOKAT TOJTAK

A melegvérű földi állatok letezerkezete és életmódja még bonyolultabb, mint a madaraké. Hiszen a madár a levegőben hosszú ideig tud iránytűt, tojtasát nélkül repülni, nem áll utána semmi. A földön mozgó állat azonban állandóan új környezethez kerül, újában újabb és újabb akadályok kerülnek és ezeket az akadályokat elhárítani csakis fejlett idegrendszert tudja. A melegvérű állatok már nemcsak vakon, őstörzsen csatlakoznak. Ezek az állatok már külön-külön tapasztalataikon, betanított bizonyos mozgásokra. Ezeknek már erősebb zelmek vannak, melyek sokszor meghatározó módon nyilvánulnak meg. Észlekedeteiket a helyzetnek megfelelően tudják irányítani, de előre gondolni, tervezni még nem tudnak. Az ilyen állat értelmes, de nem gondolkozó. Természetesen az ilyen bonyolult munkát végző idegrendszer érzékenyebb, mint a madarak idegrendszere és kifejlődéséhez fokozott védelem szükséges. Az első melegvérű földi állatok még tojásokat tojtak és ezeket földbe fűrt lyukakba rakták, s a toj-

A vetés és szénakaszálás közötti megszokott pihenési idő — főszór 1930-ban maradt el. Amikor még nagyapáink módján étek és gazdálkodtak, ez a két hónap tényleg csendes volt. A vetés után kényelmesen kűszülöttek a szénakaszálásra.

Ókrök és lovak a réten legeltek, hogy elegendő erőt gyűjtsenek az elkövetkezendő munkákhoz, a kozákok a szekereket gereblyéket, kaszálógépeket javították. Csak elvétve ment ki valaki a tengeriföldre. A falvakat nyomasztó hallgatás ulti meg. Belsőjában egy lélek se volt látható a kihalt utcákon. A kozákok utban voltak, vagy házukban és hűvös pincékben pihentek. Legfeljebb az udvaron foglalatoskodott valaki a baltával. Az asszonyok álmosan guggoltak az árnyékban és a gyerekeiket teveztek. Sivárság és csend volt mindenütt.

Már az első kolhozév elűzte a halott időknek ezt a békéjét. Alig kezdett zöldülni a mező, kezdődött a gyomlálás.

Háromszor fogunk gyomlálni. Egy száll gyomnak sem szabad a kolhozföldön maradni — jelentette ki Dávidov a gyűlésen.

Jákov Lukicsnak tetszett ez a tevékeny élet. Nyugtalan élenk szelleme szerette az ilyenfajta gazdálkodást. Szerette, ha az egész falu mozgásban volt. „A szovjet kormány mindent nagy-szerűen akar megcsinálni. Lásuk, mi lesz belőle! Mezőt gyomlálni, ugart szántani, állatot etetni, laltárt javítani. És karta távolítani Jákov Lukicsot.

Új szellem a sztyeppén

Írta: Solochoa

mit fognak szólni az emberek ezekhez a munkákhoz? Rá lehet majd birmi az asszonyokat, hogy gyomlálni menjenek? Ilyen még sohase volt! A hajdani Don-területen sehol se gyomláltak. Helytelenül! Sokkal jobb lett volna az aratás. En, vén számár is, kigyomlálhattam volna a földemet. Nem lehet kibírni, hogy az asszonyok egész nyáron munka nélkül ülnek”. Gondolta, mélyen elszomorodva, hogy régebben, mint önálló paraszti, nem gyomlálta a gabona földjét.

Dávidovnak is megmodta: — Most olyan aratásunk lesz, hogy meglehet nézni, Dávidov elvtárs! Régebben másképpen volt. Az ember csak beszórt a magot a földbe és minden mást a földre és a természetre bízott. De a természetnek meg volt a maga terve, a búza mellett aranka, vadzab, bogács és más dudva is felnőtt. Röviddel a cséplés előtt ugylátszott, hogy jó aratás lesz, de mikor aztán lemértük a szemet, csak negyven pud és még kevesebb jutott egy hektárra.

Mikor a kozákok és asszonyaik annakidején kirabolták a gabonacsürotket, Dávidov elvtárs távolítani Jákov Lukicsot.

Súlyos gyanu ébredezett a kolhoz elnököben. Visszaemlékezett, bár határozatlanul, hogy a gazdaság vezetőjét is ott látta a legsűrűbb tömeg között, olyan árccal amely nem annyira zavart, mint inkább mosolygó kárörömet áruit el. Ettől a benyomástól Dávidov semmiként sem tudott megszabadulni. Másnap magához hívatta Jákov Lukicsot és mindenkit kiküldött a szobából. Félhangon beszélgettek.

— Mit csináltál tegnap a csüröknel? — Rábészéltem az embereket, Dávidov elvtárs. Észre akartam téríteni őket, hogy ne rabolják el a kolhoz gabonáját — válaszolta habozás nélkül Jákov Lukics.

— Es mit beszéltél az asszonyoknak? Miért mondtad nekik, hogy nálam kell lenni a csürkűcsnek?

— Hogy jön erre a gondolat-ra, Dávidov elvtárs? Isten a tanum! Kinek mondtam volna? Álmomban sem jutott eszembe...

— Az asszonyok maguk beszélték el, mikor vezettek.

— Fecsegés az egész! Esküt teszek rá. Tiszta rágalmazás. Csak irántam való gyűlöletből

mondták!

Dávidov nem volt biztos a dolgában. Azonkívül közvetlenül ezután Jákov Lukics vad tevékenységgel vetette magát a gyomlálásra és a tömegépítkezéshez szükséges pénz gyűjtésére. Gazdasági tervekkel halmozta el a kolhoz vezetőjét! Dávidov utolsó kétkedései is tünedeztek.

Jákov Lukics többek között új tavak létesítését is ajánlotta. Sőt, azokat a helyeket is megjelölte, ahol legjobban összegyűlné az olvadó hóvíz. A tavakat úgy létesítették volna, hogy a csoportok állatainak legfeljebb egy félkilométert kelljen menni, ha inni akarnak. Dávidov és a többiek felismerték ennek a tervnek gyakorlati értékét. A régi, ugyancsak mester-séges tavat nem a kolhozgazdálkodás számára létesítették. Minden rendszer nélkül, szét-szórvra heverték a sztyeppén, úgy-hogy az állatnak tavasszal két-három kilométert is meg kellett tennie a csoport táborozásától az itatóig. Az idővesztéség nagyon sok volt. A kifáradt állatoknak két-három óráig is elartott az út oda-vissza, pedig ezalatt több hektárt felszántottak és behoronáltak volna. A kolhoz-

vezetőség hozzájárult az új tavak létesítéséhez. Jákov Lukics arra használta fel a mezei munkálataiban beállott szünetet, hogy faanyagot szerezzen a gátak építésére.

De ez nem volt elég. Jákov Lukics azt javasolta, hogy építsenek egy kis tégláégetőt is. Árkácsa Menok kétkelkedett abban, hogy egy ilyen vállalkozás kifizetődjen. Lukics meggyőzően bebizonyította, hogy sokkal előnyösebb, ha a nagy marha- és loistálló számára saját tégláégetőben állítják elő a téglát, mintha a járástól, tehát huszonnyolc kilométer távolságról hozzatják. Ezenkívül négy rubel ötven kopéket kellett fizetni székéért. Es nem más, mint Jákov Lukics, beszélt rá a harmadik csoport embereit, hogy töltést építsenek a völgy szélére. A folyócska évről-évre tönkretette a közvetlenül a falu mellett fekvő földeket, amelyeken köles és csodálatosan nagy, édes görögdinnye termelt. Vezetése alatt cölöpökkel zárták el a völgyet, a költést rózsével, szeméttel és kövekkel erősítették meg és fiatal jegenyét, fűzfákat ültettek mellé, hogy a gyökerek kössék meg a laza talajt. Nem kis terület volt, amelyet így megmentettek a tavasz áradás pusztításától.

(Részlet Solochoa: Új haradszánt szánt az október című könyvéből.)

Gépállomásaink munkafelajánlásai a felszabadulás ötödik évfordulójára

Versenyeznek Hajdúsámsonban és versenyeznek Püspökladányban. Mindegyik község gépállomása teljes erővel bekapcsolódott a tavaszi munkaversenybe és az április 4-i munkafelajánlások során egymásután születnek meg a jobb-nál jobb brigád- és egyéni teljesítmények.

HAJDUSÁMSONBAN

12 erőgépes gépállomás működik és az elmúlt héten 1298 munkapontot szereztek a versenyben. Ezzel Hajdú-Bihar megyében a legelső helyre küzdöttek fel magukat.

Különösen figyelemreméltó a Nagy Sándor-brigád teljesítménye, melynek tagjai 346 pontot szereztek 3 erőgéppel. De a legjobb egyéni teljesítmény az egész megyében Süvöltős Lajosé, aki 213 ponttal 130 százalékos eredményt ért el. A jó teljesítmény nem teszi elbizakodottá, sőt!

JAVUL A VERSENYSELLEM A MEZŐGAZDASÁGBAN

Az igaz, hogy jó eredményt értünk el, de én ebben nem az egyéni dicsőséget látom. A Pártnak és a Szovjetuniónak köszönhetem azt, amit tanultam. Abban a munkaszellemben dolgozom, ahogyan a szovhozok és kolhozok dolgozóit. Szeretném, ha valamennyien felzárkóznának mellem a brigád többi tagjai is, amit munkamódszerem átadásával megkönnyíték. Eppen most vettem a hírt, hogy Püspökladányban Fórián Béni erősen készülődik arra, hogy az én eddigi teljesítményeimet is túlszárnyalja.

Ki sem mondhatom, mennyire örülök ennek. Azt látom belőle, hogy egyre egészségesebb versenyszellem alakul ki és ez az április 4-i felszabadulási ünnepét még szebbé, még lelkesebbé teszi. Mi nem azért versenyzünk, hogy én, vagy Fórián Béni legyen az első, hanem azért, hogy magasra emeljük a versenyzést, újabb és újabb célt tűzzünk ki a brigádtagok elé. Így értelmezem a versenyt, melyet igyekszem állandóan fokozni, termelékenységben és minőségben egyaránt.

Igy nyilatkozik Süvöltős Lajos Hajdúsámsonban. De mi nem elégszünk meg ennyivel. Felkeressük a vetélytársát, Fórián Bényt, aki Püspökladányban szintén ugyanazokért a célokért dolgozik, mint Süvöltős Lajos és aki most arra készül, hogy még az 5 teljesítményeit is túlszárnyalja.

Nap ragyog a barnahátú földeken és Fórián Béni arca is ragyog. Hát hogyne. A mai nap igazán nagyszerű eredményt hozott, 280 százalékos teljesítmény és 72 forintos napi kereset. Ez már igen. Így mondogatják az „Október 12” termelőcsoportban és így beszélnek róla a gépállomáson. De Fórián Béni mégsem teljesen elégedett.

EGYSZERRE HÁRMAS MUNKÁT

Az igaz, hogy egy nap alatt ilyen nagyszerű eredményt érttem el, de sajnos, ez még nem állandó. Pedig én is szeretném, ha a legjobbak között lehetnék. Heti állagteljesítményem 125 százaléka lemarad Süvöltős Lajos teljesítménye mögött, és ez bizony nem hagy nyugton.

7 oldal

Debrecen, 1950 március 19.

132 százalékot akarok legalább — ez lesz, ami még Süvöltős teljesítményét is fölülmulja. Munkamódszerem megjavításával érem ezt el. Azokra a helyekre megyünk szántani, ahol télen agitációs munkát folytattunk, így már a környezettel tökéletesen ismerősök vagyunk, ami nagyban megkönnyíti a munkát. A termelőcsoportnál

bevezetjük a szovjet módszert. *Vetőgépet, lárcsót, boronát egymásmögé kapcsolunk, így egyszerre három munkát végzünk el.*

Igy folytatjuk a versenyt valamennyien, a szocialista munka dicsőségért és a felszabadulás ünnepének méltó megünnepléséért.

Több munkát vállalnak

a hosszúpályi traktoristák

Gépállomásaink a szocialista mezőgazdaság kialakításában nagy mértékben segítségünkre vannak termelőszövetkezeti csoportokban dolgozó parasztságunknak.

A hosszúpályi gépállomás vezető mezőgazdája, Riskó Árpád megáll a gépállomás óriási udvarán. A tavaszi idő még talán hűdeget, de a mezei munkák serényen folynak.

Még a téli hónapok alatt elkezdjük a tavaszi munkákra való előkészületeket — mondja Riskó Árpád — megjavítottuk összes gépeinket, hogy mire a hideg felenged, fennakadás nélküli elkezdhesük a munkát. Szakelőadásokat és politikai szemináriumokat tartottunk a gépállomás dolgozóinak és modhatom a rendszeres felvilágosító munkának hatalmas eredményt. A szerződéses termelések kötésében Hosszúpályi megyei viszonylatban harmadik helyen áll. Hüse József traktorvezető egy-maga 240 katasztrális holdra kötött szerződést.

A talajmunkálatokat kb. 3 héttel előzőtt megkezdjük. Ha ki-megy a földekre, megláthatja, milyen szépen fejlődik a tavaszbuza.

Mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy a minisztertanács rendelkezéséből milyen munkamennyiség esik ránk. Tölünk telhetően emeljük mezőgazdasági vonalon munkánk teljesítményét. Április 4-re a gépállomás dolgozóit kollektíven vállalták, hogy a cséplőgépszín betérléteket, melynek feltöltéséhez kb. 300 köbméter föld kell, tökéletesen rendelkezünk. Ebben a munkában részt vesznek a gépállomás szelle-

mi és fizikai dolgozói egyaránt.

Vállaljuk továbbá, hogy az üresjárati 80 százalékra csökkentsük és hogy az április 15-ig előírt talajmunkálatokat a felszabadulás évfordulójára befejezzük.

A gépállomás dolgozói az együttes felajánlásokon kívül azonban egyéni munkafelajánlást is tettek. Gyürei Imre segédtraktor vezető állagteljesítményét 120 százalékra teljesíti. Takács József segédtraktorvezető üzemanyag fogyasztását 70 százalékra csökkentte. Ugyancsak 70 százalékos üzemanyag csökkentést vállalt Török József segédtraktor vezető is.

A gépállomás „Törökös” ifi brigádja 8 tagból áll. Vezetője Kemecsei Imre traktorvezető. Kérdésünkre elmondja, hogy brigádjában négy leány van, „derékasan megállják helyüket”. Valóban egyenlő munkatársnak is tekintik a traktoros leányokat. Az

4. sz. sz. Hírszerű tudományos eredmények bemutatása a Tavaszi Mezőgazdasági Kiállításon

Március 30-án nyílik meg Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyésztéstudományi Kiállítás és Tenyésztéstudományi Kiállítás. Az április 6-án záruló kiállításra a vidékről felutazó dolgozó paraszttal 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyésztéstudományi Kiállítás anyagát napról-napra újabb érdekességekkel bővül. Az idei kiállításban látni fogjuk az a változott negyven esztendő, amely már

meisterséges megtermékenyítésből származik. Változatos és tanulságos dokumentációs anyag mutatja be azokat a csodálatos eredményeket, amelyeket a mesterséges megtermékenyítés területén a Szovjetunió tudósi és a hazai szakemberek — a szovjet tapasztalatok felhasználásával — elértek, ugyanakkor a vásár anyagából megismerhetjük a dolgozó parasztságunk a magnemesítés, az öntözés, a fásítás, a vetés, a forgó, a talajfájlás, az állattenyésztés, az állat- és növényvédelem legújabb és legsikeresebb módszereit. A vásár újító kiállítás egész sor új gépeket, szerkezeteket és munkamódszereket mutat be. Az új eszközök és módszerek mind arra valók, hogy dolgozó parasztságunk a termelékenységét emelve, a falvak és tanyák népének életszínvonalát növelhesse.

A szövetkezeti mozgalomnak is szemléltető iskolája lesz a tavaszi vásár. A szövetkezeti anyag mindennél meggyőzőbben mutatja majd, hogy a Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi Mátyás az egyetlen helyes utat járta ki számunkra: a szövetkezeti mozgalom a dolgozó parasztság haladásának, fölemelkedésének, emberi életmódjának biztosítéka.

ifjú brigád a szerződésalkotás agitációjában élen járt és a gépállomás renoválását csaknem teljes egészében ők végezték. A tavaszi talajmunkák során is ők végzik a legjobb munkát.

Április 4-re vállalták, hogy teljesítményüket fokozzák és munkájukat állandóan fejlesztésűk. Meghatározták az egyes traktorok irányát, aminek alapján a dűlőbiztosok előre értesítik a gazdákat és termelőszövetkezeteket, hogy mikor érkezik hozzájuk traktor, hogy felkészülhessenek erre az időre.

A szovjet parasztfiákat tekintjük példaképünknek — mondja búcsúzóul Kemecsei Imre, akik élen járnak a termelésben, hazájuk védelmében és a szüntelen tanulásban. Tőlük tanulunk állandóan és ezzel elérjük, hogy mi, parasztfiák szilárd támaszává váljunk a béke védelmének és a szocializmus építésének.

TIZEZER BORJU EGY BIKÁTÓL

Megkezdték Debrecenben a szarvasmachák mesterséges megtermékenyítését

Állattenyésztésünk, amely kiheverte a háborús pusztulást, új fejlődés előtt áll. A lovak után most a szarvasmachák is bevezették a mesterséges megtermékenyítést. Ezzel pótolni tudjuk a hiányzó apaállatokat és néhány év múlva be tudjuk hozni azt az elmaradást, amit állattenyésztésünk a fejlett me-

zőgazdasági államok, elsősorban a Szovjetunió korszerű állattenyésztésével szemben mutat.

A földművelésügyi minisztérium Debrecenben is szándékozik mesterséges megtermékenyítő állomást felállítani. A szarvasmarha termékenyítő állomás 1951-ben épül fel. Ide vonják össze a Felső-Tiszántúli tenyésztésre alkalmas bikákat.

Addig is, amíg az állomás meg nem lesz, Budapestről küldött anyaggal folyik a mesterséges megtermékenyítés. A városi Dr. Temesy Géza, a mesterséges megtermékenyítés ügyeivel megbízott állatorvos rendelkezésére bocsátotta a Bethlen-utca 39. szám alatti bihagistállót és itt naponta, reggel 8-tól délelőtt 10 óráig folyik a „rendelés”. Különösen a meddő tehenekei hozták ide gazdáik. A mesterséges megtermékenyítés a meddőség bizonyos neméinél a várakozáson felüli eredményeket hoz. Emellett a meddőség ellen gyógykezelésben is részesítik az állatokat.

Dr. Temesy Géza állatorvost megkértük, ismertesse lapunk dolgozó paraszti olvasói számára a szarvasmachák mesterséges megtermékenyítésének előzeit.

Azon kell kezdenem — mondja dr. Temesy Géza — hogy a mesterséges megtermékenyítés igen bevált és rendkívül használt eszköz az állattenyésztésben. A szovjet agrobiológiai eredmények, elsősorban pedig Milovánov korszakalkotó jelentőségű felfedezése, amellyel a termékenyítőanyag konzerválá-

sát lehetővé tette, a mesterséges megtermékenyítést az állattenyésztés fejlesztésének, az állatállomány gyors szaporításának, a legjobb tulajdonságokkal rendelkező tenyészállatok elterjesztésének leghatásosabb módjává tették.

Egy bikának természetes módon életében 400–500 utódja lehet. Mesterséges módon 8000–10000 borjunak lehet az „apja”. Ez is döntő előny. De jelentőségében hasonló az is, hogy megakadályozzuk a fertőző betegségek terjedését, mert a bika nem érintkezik a tehénrel és csak olyan bika termékenyítő anyagját használják fel, amelyikről gondos állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy egészséges.

A legjobb apaállatokat veszünk igénybe, az utódok megfigyelésével meg tudjuk állapítani, melyeknek vannak a legjobb tulajdonságai. A bikák „elnehezédése” nem akadály a mesterséges megtermékenyítésnél.

A mesterséges megtermékenyítés teljesen ártalmatlan, semmiféle veszélyt nem jelent a tehénekre. A megtermékenyítés díjtalan, és az állam még azt a kedvezményt is megadja a dolgozó paraszttal, hogy meddő teheneiket gyógykezeléssel, hogy alkalmasak legyenek eredményes mesterséges megtermékenyítésre.

Debrecenben az első szarvasmarha-megtermékenyítést február végén végeztük. Biztos vagyok benne, hogy jó eredményt fog mutatkozni.

Anyakönyvi hírek

Születések. Papp Lajos npezt Tóth-telep 51. Jolán, Bányai Gábor Im. Maos 71-75, Gábor, Hódosi Sándor géplakatos Kassa út 34. Sándor.

Házasságok. Csontos Gábor kollé. gimn. igazgató Simonyi út 19. és Stroba Erzsébet Simonyi út 19. Kozma János gazdálkodó Bánk 45. és Váncsa Piroka Fancsika 91. Pál István adminisztrátor Elep 2 és Veres Margit Elep 16. Csiki Dézsd népze-vező Nyugati u. 3. és Veszprémi Margit Nyugati u. 3. Borusz Lajos áll. munkás Vulkán-telep 6. és Kelemen Piroka Macs újtársas, Horváth Andrásh traktoros Bellegelő 55. b. és Pus- kás Julianna Bellegelő 55. a. Bánk László honv. őrmester Budapest és Beke Iren Nap u. 18. Nagy Mihály r. hadnagy Honvédtető u. 8. és Tóth Erzsébet Kertész u. 46. Bakó Sándor NV alk. Hatvan u. 4. b. és Csuka Gizella Szilágyi krt. 78. Lukács Andrásh raktári munkás Kunhalom u. 33. a. és Suba Zsófia Kunhalom u. 33. a. Budai Sándor kereskedelmi dol- gozó Vörös Hadsereg útja 22. és Róth Anna Vörös Hadsereg útja 22. Gal- góczy József MÁV vasútszerelő Zrínyi u. 57. és Húse Erzsébet Apa- ferdő 1. Kes Ferenc bútorgyár munkás Fűst u. 34. és Kovács Margit Teleki u. 13. Szilágyi Mihály timár s. Bel- legelő 183. és Szilágyi Katalin Klapka u. 36. Nagy János MÁV felügyelő Ba- lah Mihály u. 8. b. és B. Nagy Ka- talin Balaton u. 26. b. Ferenczi Ló- ránt NV tisztv. Rákóczi u. 7. és Papp Ildikó Bajcsy-Zsilinszky u. 35-37. Kathy Imre r. őrm. Pósa u. 56. és Zákány Margit Pósa u. 56. és Ester Sándor államvédelmi szakas- vezető Biharhagybajom és Pucsera Margit Mórth György u. 3. Szilbe- rez Jenő pénzbeszedő Kishegyvesi út 3. és Szabó Katalin Urréje 20. Uj- városi József Im Bellegelő 340. c. és Varga Julianna Bellegelő 340. c. Szabó József rendőrszakaszvezető Bó- nobényi és Húse Mária Veresdűlő 9. S. és Ferenc ref. s. lelkész Mező- hegyes és Erdős Irén Simonyi út 26. Lukács Mihály gyári munkás Borz u. 4. c. és Tóth Piroka Domokos Lajos u. 7. Tóth László Hadi u. 6. és Enyedi Lóya Kátia u. 8. Bökönyi István gépészcsere u. Budapest és Kenc- esi Irén Busi u. 20. Gyórfai Gyula e. munkás Petterlia u. 54. és Kovács Fe- renc Homok u. 56. Magyarorsy Fe- renc autószerelő s. Honvéd u. 34. és S. Eva Timár u. 21. Szilágyi László állatorvos János u. 17. és Cza- lon Irén Szécheny u. 92. Elek István fm Szepes 48. és Hajdu Erzsébet Szé- pe 17.

Házasságok. Lakatos Éva 80 éves Torockó u. 30. Papp Tibor 26 éves Csáhy u. 17.

Czaban Iréne (Kiss Jenőné) és Szilágyi László állatorvos 19-én, vasárnap 1-ór tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

Jóna Rózsika és Halasi János március 25-én délután 2 órakor tartják esküvőjüket a Mester- utcai református templomban.

Barra Zoltán ref. lelkész és Husy Mária f. hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják esküvő- jüket az Árpád-terti templomban. Az esküvőt Péter János püspök végzi. M. k. 6. h.

APOLLO

Ma fél 11, fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-ór Hetfőn: 4, 6, 8 órakor!

Világítási Találkozó

Szines filmet

VIG FILMSZÍNHÁZ

Ma: 11, 2, 4, 6, 8 órakor utoljára Hetfőn: Vladimir Drušnyikov

Pilótaszerelem

2 órától folytatódó előadás! Hetfőn: fél 4 órától!

METEOR

2 órától folytatódó előadás! Hetfőn: fél 4 órától!

Volga mentén

Szines film Aszkania és Hiradói

Tipusmenü március 20-27-ig. Hétfő: Rizsleves zöldség- gel, babfőzelék borsos felsállal. — Kedd: Paradicsomleves, tejfelles burgonya főzelék, vagdalt húsal. Szerda: Bográcsgulyás, túróslé- pény. Csütörtök: Húsleves betét- tel, főthús mártással, burgonyá- val. — Péntek: Zöldbableves, bur- gonyásokkocsa. — Szombat: Lencse leves csipekkel, karalábé főzelék borjúsalétel. — Vasárnap: Csok- leves májgombóccal, paprikás sertésszelet burgonyával, csóka.

A moszkvai rádió új hullámhossza

A moszkvai rádió közép- és hosszú hullámhosszai megvál- toztak. A moszkvai rádió műso- ráit jelenleg a következő hullámhosszokon sugározzák:

Moszkva I.: Az 1935 m és az 1734 m hosszuhullámon, vala- mint a 433.6 m középhullámon. A moszkva II.: Az 1141 m

A rádiószemináriumok műsora

Alapfokú szeminárium (üze- mi): Hétfőn, március 20-án: A munkásosztályi felelőssége a szocializmus építésében, II. rész. Szeminárium. 15.30-tól 17.00-ig. Szerdán, március 22-én: Kom- munista éberség — pártszerű magatartás. Előadás és konzul- táció. 16.25-től 17.00-ig. Kossuth- rádió.

Választmányi üléseket tartanak a földművelészetek

Március 19-én és 20-án ország- szerű választmányi üléseken tár- gyalják meg a földművelészetek feladatait és problémáit. A választmányi ülések napir- rendjén szerepel többi között a földművelészetek munkájá- nak minőségének megjavítása, a föld- művelészetek terv egyénekre való felbontása, a népi ellenőrzés minél szélesebbkörű érvényre jut- tatása és a szövetkezeti tagság minél nagyobb méretű aktivizálása.

Református istentisztelet

vasárnap, március 19-én: Nagy- templom 8 ó dr Ferenczy, 10 ó Szenes L., 6 ó Barabás M., 7 ó Szenes L. Kistemplom 9 ó Baja M., 11 ó Szabó L. A., 5 ó evan- gelizáció, Kossuth- u. 10 ó Szilágyi L., 4 ó Birinyi J., Károli G-ter 9 ó Berényi J., 5 ó evangéizáció, Ispólyai 10 ó Kecskés J. Árpád- ter 9 ó dr Hegyaljai Kiss G., 6 ó Barra Z., Homokkert 10 ó Ko- vács J., 5 ó Kovács J., Szabadság- telep 10 ó Kürthy K., 4 ó Kürthy K., Csapókert 10 ó Dienes L., 6 ó evangéizáció, Kerekestelep 10 ó Madarász J., 6 ó Szabó L. Egyetemi templom 11 ó E. Ko- vács J., 4 ó Danilo S., Széchenyi- kert fél 10 ó Szabó L., 5 ó dr Pá- kozdi L., Augusztia szanatórium fél 10 ó Koncz Z., Nyulás fél 10 ó Hadházy A., Rákosi telep 9 ó Pál A., 3 ó Musza F., Szegényház 9 ó Molnár G., Klimenták és Kórház Koncz és Pógyor, Fogház 10 ó Kántor J., Tégláskert 10 ó Zsiros J., Szoboszló-út 3 ó Zsiros J., — Szilágyi 10 ó Molnár G. — Hosszú- pályi út. Isk. 2 ó Lőrinc G., Dom- bos-tanya 3 ó Kálmán I., Nagy- csere 9 ó Szata II. Molnár Gy., Macs fél 10 ó, Ondó I., Kádár- dűlő fél 12 dr Rápoljhy Á., Bánk 10. Mézeshegy 3 ó Nagy S., 6 ó evangéizáció, Belontanya, Ujléti út 2 ó Cs. Kis A., Ebes 11, Sár- ga tanya 10. Polgári tanya 2 ó theologus nap. Perec d. 2 ó Bokor K., Nagyhegyes 10 ó, Hegyes 2 ó dr Kökényessy A., Palag 9 ó Szabó E., Pac Boktor I. Gyerme- k, istentisztelet: Kerekestelep 9 ó Madarász J., Szabadságtelep fél 9 ó Józsa P. 21-én, kedden délután 5 órakor az egyházmegye tanács- teryében (Kálvin-ter 17.) Sips Károly lelkész tart előadást. „A gyülekezeti közösség szolgálá- ta” címen.

Megkezdődik a köztetetői sírok gondozása, Debreceni Te- metkezési Községi Vállalat felhív- ja a közönség figyelmét: A köz- tetetőben a sírok gondozása ápril- is 1-én megkezdődik, sírok virág- gal való ellátását elvállaljuk. Han- tolás — mely munkálatok legered- ményesebbek április, május és jú- nius hónapokban — díja sronként: 30 forint. Sírgondozás — havi gondozási időtartam 1-től 1-ig vagy 15-től 15-ig — sronként: ha- vi 9-12 forint. A közönség régi óhajának teszünk eleget azáltal, hogy a megrendelés és a befize- tés is a köztetető gondnokai hiva- talánban eszközölhető. Megrende- lés, befizetés; más nem fogadhat- el az ellenkező eljárással száma- zó befizetésekből eredő károkért felelősséget nem vállalunk. Magá- nosok által keresetszerűen üzött sírgondozó tevékenységet meg- szüntetjük. Tilos bármily kivinni a temetőből, november 1., 2. és 3-ik napjának kivételével, akkor is csak írásbeli engedéllyel.

X Ha nines To-To szelvényed nem is nyerhetsz!

Mély fájdalommal tudat- juk, hogy

Papp Tibor

26 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 3 órakor lesz a Köztetető III. ravatlozoterméből. Gyászolják: bántatos szülei, testvérei, jó ismerősei, jó barátai és keresztény test- verei, Lakás: Csáhy u. 17. (Szabadságtelep).

Mély fájdalommal tudat- juk, hogy

Boldogh István

állatorvos március 15-én elhunyt. Te- metése hétfőn három órakor lesz a diszravatlozoterméből. Gyászolják: bántatos le- seége, kislánya, bántatos le- sege, kislánya, edesanyja, testvérei, apósa, anyósa, só- gora, sógorja, a kiterjedt rokonság. Lakás: Kétmalom utca 17. (Gyászlap helyett).

Mély fájdalommal tudat- juk, hogy

Selmecei Margit

25 éves korában rövid szen- vedés után elhunyt. Temetése hétfőn du. 2 órakor lesz a Köztetető diszrava- tozoterméből. Gyászolják: bántatos edesanyja, testvé- rei, sógora, sógorója és a kiterjedt rokonság. Lakás: Kötsey u. 18.

Közönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mind azoknak a kedves rokonok- nak, jóismerőseinknek, akik szeretettel gyermekünk temet- tésén megjelentek, ravata- lóra koszorút, virágot he- lyeztek és jelenlétükkel nagy fájdalomunkban részt- vettek. Külön köszönetet mondunk a Fazekas Mihály dolgozók gimnáziuma taná- rainak és tanulóitársainak. Biró András és neje.

S P O R T

Hidvégi hátvéd, Szép fedezet, Sidlik balszélső

Újabb vereséget ígér a D. Lokomotív mai mérkőzése

A tavaszi idény legkiemelkedőbb meglepetésének az számítolt, hogy a középosztály végén lévő Újpest felja- vult és a hatodik helyre ugrott fel. Az Újpestiek formájavulásának bizo- nyítéka az is, hogy a Debrecenben 7:0-ra győző Textilist 3:2-re legyöz- ték. Különösen Szusza, Nagymarosi és Kirádi jó formája hozta fel a lila- fehérek együttesét amely ma Debre- cenben játszik.

Ismeretes, hogy Szusza Feri a ma- gyar válogatott egyik előkészülete al- kalmával lesérült a Stadionban és só- rúlése után hosszú hónapokig nem játszhatott. Az őszi idény végefelé már szerepeltették egy-két mérkőzésen s most tavasszal újra régi nagy for- máját nyerte vissza. A legutolbbi Textilis elleni mérkőzést is Szusza két gyors góljával nyerte meg az Újpest. A mai, jóformában lévő Újpest Deb- recenben is biztos esélyese a délutáni mérkőzésnek.

D. Honvéd

NB II-ben szereplő csapata ma nehéz feladat előtt áll. Miskolcra a Miskolci Lokomotív ellen játszik. A bajnokság harmadik és utolsó helyezettjének küz- delme biztos miskolci győzelmet ígér.

Ma totó-eredmények

Szerkesztőségünk ma este hat óra után közlé a fészi a 12 találatos totó- szelvényét a Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. előtt.

NB II-ös kézilabda mérkőzések

A kézilabdázókat 19 szabadba csalta a szép idő. Ma indul az NB I., NB II. és NB III. nagypályai bajnoksága. Debrecenben három NB II-ös mérkő- zést rendeznek.

Szabolcsai-ut. pálya, 2 ó: D. Előre—Sajkázai Tarna NB II. női — 3 ó: D. Előre—Gázyvár NB II. férfi. MEMOSZ-pálya, Nagyrőd, fél 3 ó: D. MEMOSZ—Bp. Lokomotív NB II. női.

D. Honvéd—Szolnoki Lokomotív

NB III birkozó csapatbajnoki mérkő- zést rendeznek ma délután 4 órai kezdettel a kerületi parancsnokság díszterében. A Honvéd csapat jó erőkkel áll együtt, de a szolnoki- kkal ellen igen nehéz dolguk lesz. Iz- galmas mérkőzést láthat a közön- ség.

Debrecen mai labdarúgó műsora

Lokomotív pálya: fél 9: D. Loko- motív III—D. Meteor. Néphőlt II. — 10 ó: D. Posás—Nyírbátori SZIT NB III. — 1 ó: D. Lokomotív II—Büd- szentmihályi ker. I. o. — Fél 4: D. Lokomotív—Újpest NB I. MEMOSZ-pálya, Nagyrőd: fél 11: D. MEMOSZ—Polgár ker. I. o. DTE pálya, 9 ó: D. Villánygyár—Hajduszentmihályi SÁMTE ker. I. o. Pozsonyi-út, 10 ó: D. Fások—Sár- retudvari ker. I. o.

Játékvezetői küldés a mai terem- kézilabda mérkőzésekre

A tüzérlaktanyai csarnokban ma délelőtt és délután üzemi terem- kézilabda bajnoki mérkőzéseket játsza- nak le. Játékvezetői küldés és időbe- osztás:

Délelőtt: 9: Csokonai Színház—Alföldi Nyom- da III. o. női; v: Bikor, 9:22: Közleke- dés—Városi V. o. férfi; v: Bokor, 9:58: Állomás—Ruhagyár II. o. női; v: Nagy Imre, 10:20: Csokonai Szín- ház—Meteor III. o. női; v: Kovács L., 10:42: Textil—Meteor III. o. férfi; v: Kocsis B., 11:14: Egyetem II—Községi Kenyérgyár IV. o. női; v: Bokor, Egyetem—Községi Kenyérgyár IV. o. férfi; v: Kovács J. Délután: 4: Egyetem I—Mivt NV IV. o. női; v: Buzsá Áron 4:22: Alföldi Nyomda—Gázyvár IV. o. férfi; v: Kovács J., 4:54: Ruhagyár—Bütorgyár III. o. női; v: Bazsa, 5:16: Közlekedés—Gép- járműjavító NV III. o. férfi; v: Takács L., 5:48: Bütorgyár—Alföldi Nyomda I. o. női; v: Huszár, 6:10: Barnevál—Magasépítés III. o. női; v: Gábossy, 6:42: Mivt NV—Barnevál II. o. női; v: Veszprémi, 7:04: Cementipari—Megyeháza IV. o. női; v: Mák Mária, 7:26: Magasépítés—Megyeháza V. o. férfi; v: Huszár.

Ökölvívó és birkozó mérkőzés a Sportcsarnokban Ma délután fél ket- tőkor a Lokomotív sportcsarnokban D. Lokomotív—Diósgyőri Vasas ifjú- sági birkozóverseny után 3 óra táj- ban kerül sor a D. Lokomotív II.—NySzDSE III. mérkőzésre. Ezt köve- tően fél hatkor D. Rendőrség—Ny- regyházi D. Lendület és D. MEMOSZ—Kisvárdai ÖSE kerületi ökölvívó csap- tathajonki mérkőzéseket rendezik.

A D. Lokomotív ökölvívó és a dél- után a labdarúgó mérkőzés után a kan- csnokban tartandó értekezleten jelen- jenek meg

A D. Lokomotív összeállításában változások várhatók. A rossz forma- ban lévő Szilágyi II. kimarad a csap- tathól és helyén Hidvégi játszik. Szó- van arról is, hogy Sidlik lesz a bal- szélső. Pénteken este egyébként az edzés után szakosztályi értekezlet volt amelyen a játékosok és a vezetők megvitták a csapat belső ügyeit.

A mai mérkőzést fél négykor kezdik játékeztető: Kékesmeti, Eörmárkó, zés fél kettőkor: D. Lokomotív II—Büdszentmihályi ker. I. o. A két csapat valószínű összeáll- tása:

D. Lokomotív: Nagy M. — Hidvégi, Csárdás, Szabó I. — Szalai, Szép — Komlóssy, Lányvári, Kocsián Tiszta (Rácz), Sidlik vagy Szegedi.

Újpest: Tóth — Solyom, Nagymarosi, Balogh II. — Horváth, Kirádi — Egresi, Szusza, Szűcs (Halas), Fajsi Tóth. Jólátunk: 5:2 az Újpest javára.

MEZEI FUTOVERSENYT

rendeznek ma délelőtt 10 órai kezdet- tel az egyetem körüli pályán. A ver- senyt serdülők, ifjúságiak és felnőtt- tek részére írták ki nők és férfiak részére. A helyeztlen is elfogadnak jelentkezőket. Jelentkezni lehet az egyetemi tornacsarnokban.

Ma a BSE férfi és női röplabda- csapata Debrecenben szerepel

Ma délelőtt a D. Lokomotív sport- csarnokban nagyszabású röplabda világtornát rendeznek. A világtor- nán résztvesz a BSE férfi és női csap- tath és a BSE lányok az NB I-ben a második helyen vannak és kitűnő ja- tékozók képviselnek. Ellenfeük Debre- cen válogatottja lesz. A BSE férfi csapata a helybeli legjobb csapatok- kal világtorna keretében találko- zik.

Debreceni pedagógusok—Mezőgaz- dasági középiskola 1:1 (1:0) Barát- zások labdarúgómérkőzése, vezette: Se- bestyén. A pedagógusok csapata eb- ben a felállításban játszott: Szepesi — Bara, Szamosvolgyi, Sándor — Kardos Szele — Bagdi, Galgóczy, Wéber, Csegez, Udvarhelyi, G: Szá- mosvolgyi (11-esből), Illi Balta.

A csehlovák jégkorong válogatott nem vesz részt a londoni jégkorong világbajnokságon, mert az angol ha- toságok nem adtak beutazási engedé- lyt a prágai rádió két munkatár- sának.

Hétfőn kezdődik Stockholmban a birkozó világbajnokság, amelyen nyolc magyar versenyző képviseli nép- demokráciás országunk színeit.

A D. Néphőlt megalakította tekecsa- tath.

A parisi l'Humanité mai versenyt a magyar munkásfutók is elindították.

A D. Lokomotív NB Les tekecsa- pata ma a Központi Lombik ellen ját- szik Budapestben.

A tiszvári hegyen van a D. Loko- motív női kosárlabda csapata az NB I. tábláján.

Április 4-én, nagyszabású motoros és kerékpáros versenyt rendeznek Debrecenben.

Az NB III-as debreceni csapatok közül ma a D. Előre Dombrád, a Debreceni Lendület pedig Mánodkon játézik bajnoki mérkőzést.

A nagyerdő Stadionban az év első sporteseményét jövő vasárnap tar- tják.

A rendőri céllovásverseny ma foly- tatódik a Diósgyőri úton.

Tiranában játszik ma a magyar bányászválogatott. Ellenfele az albán katonaválogatott lesz.

Magyar—francia nemzetek közötti válogatott férfi kosárlabda mérkő- zést rendeznek ma Budapestben.

A gólváltás az a helyzet, 18 gólos: Deák, 15: Hidegkuti, Pusás, 14: Szilágyi I., 13: Kovács V., Sán- dor.

A rádió sportközvetítése. Ma dél- után a Petőf-ados hullámhosszán 5 óra 50 perckor a Csepel—Textilist és a Vasas—Honvéd mérkőzéséről ad a rádió közvetítéseket. A Kossuthadon 8 óra 20 perckor halljuk a hangképe- ket a mai nap sporteseményeiről.

Jóslataink a mai NB I. mérkőz- sekre: Honvéd—Vasas (2:1), Csepel—Textilist (2:2), EDOSZ—Posás (4:2) Soroksár—Előre (1:0), Győri Vasas—Szombathelyi Lokomotív (5:2). Záró- jelben vannak jóslataink.

X Táncanfolyam 20-án meg- kezdődik a MEMOSZ-ban — B. Máriássy Magda táncanító Kossuth-u. 1.

— A lovakat eladni és vásárolni szándékozik a lóvásárba gabo- nalapjukat és bejelentő lapjukat minden esetben vigyék maguk- kal. Polgármester.

Hirdessen a „DEBRECEN”-ben! mely eredményes és biztos

